Сёння апошні дзень, калі можна падпісацца на “Народную Волю” з тым, каб атрымліваць з 1 сакавіка. На пошту!

№ 15 (3960)

24 лютага 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

БЕЛАРУСЬ–ЕЎРОПА

Вялікі дэсант

На гэтым тыдні Беларусь наведаюць прадстаўнікі ЕС, Еўрапарламента і Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы. Даўно беларуска-еўрапейскія перамовы не былі такімі інтэнсіўнымі.

Ужо ўчора прагучала першая добрая навіна для афіцыйнага Мінска. *“Еўрасаюз плануе пераглядзець санкцыі ў адносінах да Беларусі ўжо ў першым паўгоддзі 2015 года”,* – пра гэта паведаміў дзяржсакратар МЗС Латвіі **Андрэйс Пілдзегавічус**, які знаходзіўся з візітам у Мінску.

24–26 лютага Беларусь наведае яшчэ адзін госць – спецыяльны дакладчык ПАСЕ па сітуацыі ў нашай краіне **Андрэа Рыгоні.** У яго запланаваны сустрэчы з кіраўніцтвам Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі, міністрамі замежных спраў, юстыцыі, інфармацыі, кіраўніком Цэнтрвыбаркама і старшынёй Канстытуцыйнага суда. Неафіцыйна вядома, што Беларусь зараз не толькі вядзе перамовы аб аднаўленні статусу нашай дэлегацыі ў ПАСЕ, але і аб адмене еўрапейскіх санкцый.

Старшыня Аб’яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька паведаміў, што еўрапейскія перамоўшчыкі правядуць сустрэчы не толькі з прадстаўнікамі афіцыйнай беларускай улады, але і з апазіцыяй. Так, у самога Лябедзькі запланаваны сустрэчы са спецдакладчыкам ПАСЕ Андрэа Рыгоні і намеснікам старшыні групы Еўрапейскай народнай партыі ў Еўрапарламенце **Сандрай Калніетэ.** На апошняй сустрэчы акрамя Лябедзькі будуць прысутнічаць лідары Партыі БНФ Аляксей Янукевіч, руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч і грамадзянскай кампаніі «Гавары праўду!» Уладзімір Някляеў, а таксама сустаршыня аргкамітэта па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя» Павел Севярынец.

Паводле інфармацыі Лябедзькі, у Мінску з візітам таксама знаходзіцца намеснік генеральнага сакратара Еўрапейскай службы знешніх дзеянняў **Хельга Шмід.** З ёй палітык павінен быў сустракацца 24 лютага, аднак, паводле яго слоў, сустрэчу па невядомых прычынах адмянілі.

УЧОРА

Аляксандр Лукашэнка ўручыў генеральскія пагоны...

У прыватнасці, пагоны генерал-маёра ўручаны **Паўлу Муравейку, Ігару Дземідзенку, Вячаславу Язерскаму, Аляксандру Невяроўскаму,** генерал-маёра міліцыі – **Віктару Дубаўцу** і **Віктару Сянько,** генерал-маёра юстыцыі – **Аляксею Волкаву, Алегу Шаркову** і **Максіму Вароніну. Аляксандру Худалееву** ўручаны пагоны генерал-маёра ўнутранай службы, **Ігару Маршалаву** – генерал-маёра фінансавай міліцыі.

Аляксандр Лукашэнка асабліва падкрэсліў, што атрымаць генеральскія пагоны ў Беларусі цяпер не так проста – вялікая канкурэнцыя з-за таго, што значна скарацілася колькасць генеральскіх пасад як ва Узброеных сілах, так і ў праваахоўных органах. Тым не менш штогод 23 лютага А.Лукашэнка раздае генеральскія пагоны.

Долар і еўра выраслі

Учора на таргах Беларускай валютна-фондавай біржы курс долара вырас адразу на 90 рублёў, еўра – на 120 рублёў. Таргі расійскага рубля не праводзіліся – у Расіі быў выхадны дзень.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

“Малышкі” далі агню!

Чэмпіянат свету па біятлоне сярод юнакоў і юніёраў, які праходзіць у Раўбічах, дае падставы беларускім балельшчыкам глядзець у будучыню з аптымізмам.

У Раўбічах слаўныя традыцыі вядомай Дар’і Домрачавай падхапіла яе цёзка **Даша Блашко**, якая стала пераможцай у спрынтарскай гонцы на 6 кіламетраў.

«Эмоцыі феерычныя! – радавалася пасля гонкі беларуска. – *Здзейснілася тое, да чаго імкнулася. Хвалявалася, каб ніхто мяне не абышоў, – гэта вельмі дарагая перамога! Будзем рухацца далей. Яшчэ не прыйшло разуменне, што перамагла на роднай зямлі. Вялікі дзякуй балельшчыкам, блізкім, маці... І асобная падзяка – трэнерам! Без іх нічога не было б».*

Не паспелі мы парадавацца перамозе Дашы Блашко, як учора зноў загучалі фанфары. Зборная Беларусі ў складзе **Ганны Сола, Дар’і Блашко і Дзінары Алімбекавай** заваявала “золата” ў эстафеце 3х6 км сярод дзяўчат!

«*Малышкі нашы – прыгажунькі! Новыя чэмпіёнкі свету сярод дзяўчат па біятлоне ў эстафетнай гонцы! Віншуем!*» – напісала ў сваім “Твітары” трохразовая алімпійская чэмпіёнка **Дар’я Домрачава**, якая зараз у Германіі рыхтуецца да чэмпіянату свету.

«Малышкі» далі агню! І падарылі балельшчыкам надзею на светлую будучыню беларускага біятлона.

Ёсць яшчэ порах...

Беларус Уладзімір Самсонаў стаў пераможцам Адкрытага чэмпіянату Катара па настольным тэнісе.

Наш суайчыннік у фінале перамог немца **Дзмітрыя Аўчарова** – 4:1.

У красавіку **Уладзіміру Самсонаву** споўніцца 39 гадоў, але, як бачым, беларускі спартсмен яшчэ лёгка можа даць фору маладым (таму ж Дзмітрыю Аўчарову – 27 гадоў).

Ды і, мяркуючы па заявах Уладзіміра, сыходзіць з вялікага спорту ён і сам не збіраецца.

“Пакуль магу канкурыраваць і перамагаць самых моцных сапернікаў, буду працягваць гуляць у настольны тэніс, – сказаў Уладзімір Самсонаў у адным з апошніх інтэрв’ю. – *Наколькі мяне хопіць, не ведаю, але на сённяшні дзень Алімпіяда-2016 – у маіх планах”.*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ГОРЯЧАЯ ТЕМА

Кто стоит за взрывом в Харькове?

Мировые СМИ сообщили о теракте в Харькове. Там во время «Марша достоинства» при взрыве погибли три человека, более 10 ранены.

По предварительным данным, взрывное устройство было заложено на пути следования колонны и, судя по всему, приведено в действие с помощью дистанционного управления. Задержаны четверо подозреваемых в причастности к организации взрыва – члены организации “Харьковские партизаны”. Из их показаний следует, что 22 февраля они также планировали обстрелять из реактивного пехотного огнемета «Шмель» клуб, где часто собираются воины АТО и волонтеры, и один из торговых центров города.

По информации СБУ, “Шмель” российского производства главарь организации получил на территории России, в Белгороде. Об этом написал в Facebook советник главы Службы безопасности Украины **Маркиян Лубкивский.**

Поймать «партизан» удалось при подготовке ими обстрела из огнемета «Шмель» клуба, в котором собираются участники спецоперации на востоке Украины и помогающие им волонтеры.

В службе безопасности Украины отмечают, что в воскресенье в Харькове готовилось несколько терактов: задержанные планировали не только обстрел клуба, где собираются бойцы АТО и волонтеры, а также торгового центра.

Президент Украины Петр Порошенко заявил: “Наши оппоненты, наши враги попытались дестабилизировать ситуацию в стране”.

О поддержке Россией боевиков и участии российской армии в конфликте в Донецкой и Луганской областях свидетельствуют экспонаты открывшейся на Михайловской площади Киева выставки “Присутствие”. Здесь представлены документы российских военных, попавших в плен в Донбассе, современные артиллерийские комплексы, военная техника, оружие и боеприпасы, которые продолжают поставляться Россией в зону конфликта. Эту выставку посетили 22 февраля и европейские лидеры, участвовавшие в киевском “Марше достоинства”. После осмотра ее экспонатов президент Европейского совета **Дональд Туск** заявил журналистам, что он начнет консультации с лидерами стран – членов ЕС по вопросу расширения экономических санкций в связи с агрессией России против Украины.

Сергей ИВАНОВ.

ТАМ, ЗА КРАТАМІ...

Мікалаю Дзядку могуць дадаць яшчэ год зняволення

Мікалай Дзядок павінен быў выйсці на волю ўжо ў сакавіку, але сваякі Мікалая згубілі надзею хутка ўбачыць яго на волі. На 25 лютага ў Магілёўскай турме прызначаны разгляд справы, якую ініцыявала турэмная адміністрацыя, абвінавацíўшы Дзядка ў злосным парушэнні правілаў унутранага распарадку. Фармальна гэта частка першая артыкула 411 Крымінальнага кодэкса.

У турму прыедзе суддзя Ленінскага раёна Магілёва **Ігар ШВЕДАЎ** і адвакат Мікалая **Марыя ВОЛКАВА**. Цікава, што суд, які мусіць пачацца ў 10.30, абвешчаны адкрытым для публікі. Але патрапіць на яго тая самая публіка не зможа: хто ж пусціць наведвальнікаў у турму?.. Калі суд пагодзіцца з абвінавачаннем, то Мікалай Дзядок яшчэ год можа прабыць на турэмных нарах. Нагадаем: Мікалая Дзядка затрымалі 3 верасня 2010 года па падазрэнні ў “нападзе на амбасаду Расійскай Федэрацыі» у ноч на 31 жніўня ў Мінску. Не сабраўшы дастатковай колькасці доказаў, яго арыштавалі па іншай справе – напад на Дом прафсаюзаў. Але калі і тут не было здабыта доказаў, яго не выпусцілі з-за кратаў як падазронага ў трэцяй па ліку справе – нападзе на аддзяленне «Беларусбанка».

Праз 20 сутак арышту з’явілася новая, чацвёртая, справа – удзел у несанкцыянаванай акцыі каля Генштаба Беларусі. Гэтым разам Дзядка абвінавацілі ў злосным хуліганстве.

27 мая 2011 г. у Заводскім судзе горада Мінска суддзя **Жанна ХВАЙНІЦКАЯ** пакарала Мікалая Дзядка зняволеннем на 4,5 года “па справе анархістаў”. 5 снежня 2012 года ўмовы адбыцця пакарання былі зменены на больш жорсткія – са Шклоўскай калоніі №17 яго перавялі ў Магілёўскую турму №4. Новую крымінальную справу супраць палітвязня завялі ў лістападзе 2014 года, за 3 месяцы да заканчэння тэрміну пакарання.

Любоў ЛУНЁВА.

ЖЫЦЦЁ ЯК ЁСЦЬ

У Мінску ў букіністычныя магазіны выстройваюцца чэргі

...У адзін з апошніх дзён ля кніжнага сталічнага магазіна на вуліцы Карла Маркса давялося ўбачыць чаргу з некалькіх дзясяткаў чалавек.

– Што даюць? – па звычцы цікавіліся прахожыя ў тых, хто перастунаў з нагі на нагу ў чаканні адкрыцця магазіна.

– Не даюць, а здаюць, – з веданнем справы адказвалі апошнія. – Здаём кнігі ў букіністычны аддзел.

У чарзе – людзі сярэдняга ўзросту, але пераважна – пенсіянеры, якія ў торбачках і руках трымаюць кнігі.

– Мне яны ўжо не патрэбны, а вось лішняя капейка не пашкодзіць, – кажа пенсіянерка Валянціна Сцяпанаўна, якая мае намер “здаць Чэхава”.

Зрэшты, нясуць не толькі класікаў. У ход ідзе і сучасная проза. Усё, што можа прынесці хоць нейкія грошы...

“Кожны жадаючы можа прыйсці да нас з пашпартам і здаць на камісію кнігі, якія былі ва ўжыванні, – тлумачыць правілы загадчыца магазіна **Наталля АЛЕКСАНДРОВІЧ** – *Асартымент дастаткова шырокі – мастацкая літаратура, класіка, гісторыя Беларусі, слоўнікі, падпісныя выданні... Крыху бяром антыкварыят. Чаму крыху? Таму што сёння складана знайсці кнігі, якія былі выдадзены, напрыклад, у XVI ці XVII стагоддзі. Але можам узяць на продаж і кнігу 2014 года, калі такой няма ў асартыменце магазіна. Камусьці яе падарылі, чалавек прачытаў, і далей яна яму ўжо не патрэбна”.*

Букіністычных магазінаў у сталіцы не вельмі шмат, а жадаючых здаць кнігі – хоць адбаўляй. Адсюль і чэргі. Хоць запісацца можна і па тэлефоне. Кошты ўзгадняюцца па дамоўленасці бакоў, і, калі выданне падыходзіць, яго выстаўляюць на рэалізацыю. Прадалі – 30 працэнтаў атрымлівае магазін, астатняе – уладальнік кнігі. Калі ж за тры месяцы выданне не купілі, яго вяртаюць гаспадару назад.

– У нас кошты ў разы меншыя, чым на новыя кнігі, – дадае Наталля Іванаўна. – Напрыклад, новая каштуе 70 тысяч, а ў нас яна – 25–30 тысяч рублёў. Студэнты шмат купляюць спецыяльнай літаратуры, усё ж танней...

– Якія рарытэтныя кнігі да вас прыносілі апошнім часам?

– 96 тамоў энцыклапедычнага слоўніка Бракгаўза і Ефрона 1763 года выдання, якія ацанілі ў 18 мільёнаў рублёў! Вельмі шмат нясуць царкоўнай літаратуры, антыкварныя паштоўкі, якія датычацца Мінска і Беларусі.

– Хто вашы асноўныя кліенты?

– Здаюць кнігі ў асноўным сталыя людзі. А вось моладзь актыўна іх купляе. Вельмі цікавіцца класікай, кнігамі па гісторыі Беларусі. І гэта не можа не радаваць!

Алесь СІВЫ.
Фота аўтара.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Граждане не должны лишаться права на справедливый суд

*28 января этого года вступили в силу поправки в Уголовный, Уголовно-процессуальный, Уголовно-исполнительный кодексы, Кодекс об административных правонарушениях и Процессуально-исполнительный кодекс об административных правонарушениях. О чем они? Чего ожидать от нововведений? На эти вопросы отвечает доктор юридических наук, профессор **Михаил ПАСТУХОВ**.*

– Михаил Иванович, как вы можете оценить принятые поправки?

– Честно говоря, весьма негативно. И не только потому, что их очень много (более сотни), но и в силу того, что некоторые из них не в ладу с принципами правового государства и действующим законодательством. Судите сами. Человеку, обвиняемому в совершении преступления, теперь сразу предлагают сотрудничать с «органами». Если он согласится, то следователь и прокурор обещают ему «льготы» в виде половины срока от того, что предусматривается в статье УК. То есть речь идет о сделке: ты признаешься, а мы тебе гарантируем уменьшить срок. Для обвиняемого, который совершил преступление, такая сделка может быть подходящим выходом из ситуации. А если к ответственности привлекли человека, не причастного к преступлению? Или если вина лица в совершении преступления не доказана? Такие случаи не исключаются, но они являются исключением из правил. Теперь будет действовать установка – добиться от обвиняемого согласия на сотрудничество со следствием, а заодно и согласия компенсировать вред, причиненный преступлением (не менее чем наполовину).

Можно отметить еще одну особенность поправок применительно к Уголовному кодексу: введение штрафных санкций в десятки статей УК. Например, наказание в виде штрафа установлено в части 2 статьи 209 («Мошенничество»), в частях 1 и 2 статьи 201 («Хищение путем злоупотребления служебными полномочиями»), в части 2 статьи 223 («Нарушение правил о сделках с драгоценными металлами и камнями». На штрафные санкции «переведены» статьи 233 («Незаконная предпринимательская деятельность») и 234 («Лжепредпринимательство»).

Складывается впечатление, что властям захотелось пополнить бюджет за счет лиц, привлекаемых к уголовной ответственности. При этом логика такая: признайся, раскайся, заплати. То обстоятельство, что во многих случаях теряется смысл уголовной ответственности, разработчиков, похоже, мало беспокоит.

– Чем, на ваш взгляд, продиктована необходимость введения нового института уголовного процесса – соглашения о сотрудничестве?

– Мне представляется, что введение института досудебного соглашения о сотрудничестве продиктовано стремлением упростить процесс расследования преступлений. Это позволяет решить сразу несколько сложных проблем нынешнего следствия. Во-первых, без применения силы и угроз договориться с подозреваемым (обвиняемым) о признании своей вины в совершении преступления. Во-вторых, получить не менее важные показания в отношении остальных соучастников или оговорить кого-то в интересах следствия. В-третьих, задокументировать «согласие-признание» и тем самым лишить обвиняемого возможности отказаться от своих показаний в суде. В-четвертых, освободить следователя от сбора обвинительных доказательств по принципу «признание обвиняемого – царица доказательств». В-пятых, добиться согласия на выплату любой суммы в счет компенсации вреда, причиненного преступлением.

Правда, следует видеть и негативные последствия от введения этого института. В частности, он может вступать в противоречие с основными принципами уголовного процесса: презумпцией невиновности, правом обвиняемого на защиту, принципом всестороннего, полного и объективного исследования обстоятельств дела. Так, презумпция невиновности предполагает, что органы расследования сами должны доказать виновность обвиняемого. При этом любые сомнения в доказанности обвинения должны толковаться в пользу подследственного. В случае же с «соглашением» обвиняемый сам во всем признается, и ничего доказывать не надо. Его право на защиту становится излишним. Следователю остается лишь оформить бумаги и передать прокурору. В итоге у нас может быть достигнута 100%-ная раскрываемость преступлений... без всякого расследования. Надо будет только найти людей, которые дадут показания как в отношении себя, так и других лиц, которые могли совершить преступление. Не секрет, что такая практика расследования преступлений в нашей истории применялась, правда, зачастую с применением силы.

– Можно ли говорить о какой-то тенденции в новых поправках?

– Да, такая тенденция просматривается. Наше законодательство становится репрессивным, причем репрессии начинают носить все больше материальный характер. Можно даже сказать, что органы следствия и суды станут, наряду с налоговыми и таможенными органами, важными источниками пополнения бюджета страны. Можно также говорить о дальнейшем наступлении на права обвиняемых в уголовном процессе. Ведь если подозреваемый (обвиняемый) подпишет соглашение о сотрудничестве, то он, по сути, отказывается от своих прав и отдает себя на усмотрение следователя и прокурора. Суд становится излишним звеном в этой сделке.

На мой взгляд, некоторые принятые поправки в своей основе следует признать неконституционными. Они противоречат принципам уголовного судопроизводства, лишают граждан права на справедливый суд. Эти поправки означают отход государства от норм права и морали. Их надо отменить как позорные для цивилизованного общества.

Беседовал Александр НИКОНОРОВ.

Народная Воля http://www.nv-online.info 24 ЛЮТАГА 2015 г.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Даходы знізіліся...

Белстат апублікаваў дадзеныя аб сярэднедушавых даходах беларусаў. Прасцей кажучы, агучыў сумы, на якія жыве ў месяц сярэднестатыстычны беларус ў розных рэгіёнах.

У параўнанні з мінулым годам рэальныя грашовыя даходы ўсіх жыхароў краіны (за вылікам падаткаў і скарэкціраваныя на ўзровень інфляцыі) выраслі ўсяго на 0,1%. Пры гэтым рост быў дасягнуты за кошт Мінска і Мінскай вобласці. Ва ўсіх астатніх рэгіёнах даходы знізіліся.

Якія даходы атрымлівалі беларусы ў 2014 годзе

Рэгіён	Сярэднедушавыя даходы ў месяц, рублёў	Як змяніліся даходы за год
Брэсцкая вобласць	3.845.500	-0,5%
Віцебская вобласць	4.027.000	- 0,9%
Гомельская вобласць	3.872.200	- 0,6%
Гродзенская вобласць	4.353.200	- 0,4%
Мінск	6.694.400	+ 2,3%
Мінская вобласць	4.353.300	+ 0,3%
Магілёўская вобласць	3.916.800	-2,8%

СІТУАЦЫЯ

Расіяне адмаўляюцца ад беларускіх тавараў?

Сітуацыя на расійскім рынку збыту ў 2015 годзе чакаецца вельмі складаная, заявіў міністр эканомікі Беларусі Уладзімір Зіноўскі. Расійскі бок на афіцыйным узроўні папярэдзіў, што Расія можа скараціць аб'ём імпарту з Беларусі ў 2015 годзе на 30%. *«Для нас гэта азначае, што без дыверсіфікацыі разлічваць на эканамічны рост у 2015 годзе не даводзіцца. Усе схемы экспартнай падтрымкі неабходна сканцэнтраваць на новых рынках»,* – падкрэсліў Зіноўскі.

Расія ўжо ў мінулым годзе скараціла пастаўкі тавараў з Беларусі. Сукупны экспарт беларускіх тавараў у Расійскую Федэрацыю склаў летась 15,34 млрд долараў. У параўнанні з 2013 годам гэта менш на 1,5 млрд долараў.

Асноўнае зніжэнне прыпала на 16 беларускіх тавараў, экспарт якіх у 2014 годзе скараціўся на 1,4 млрд долараў, – грузавых аўтамабіляў, трактароў і седлавых цягачоў, шын, малака і вяршкоў.

Акрамя таго, істотна знізіліся ў 2014 годзе пастаўкі ў Расію металапрадукцыі, транспартных сродкаў, сельгастэхнікі, а таксама шэрагу харчовых тавараў – каўбас і аналагічных мясапрадуктаў, свініны і замарожанай ялавічыны.

АФІЦЫЙНА

Больш за 6 тысяч пенсіянераў адмовіліся ад пенсіі

Каб павялічыць яе памер праз некалькі гадоў.

Паводле слоў намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Валерыя КАВАЛЬКОВА, колькасць работнікаў, якія скарысталіся магчымасцю павялічыць памер пенсіі, у краіне пастаянна павялічваецца.

Паводле апошніх дадзеных, пенсію з «прэміяй» хочуць атрымліваць больш як 6 тысяч чалавек, паінфармаваў ён падчас анлайн-канферэнцыі ў сваім ведамстве.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Сумнае развітанне з Сельгаспасёлкам...

Чарговы этап зносу прыватнага жылля ў Мінску – Сельгаспасёлак. На яго месцы паўстане новы жылы квартал "Камароўскае кальцо". Карэспандэнт "Народнай Волі" выехаў на месца і пагаварыў з будучымі перасяленцамі...

Мясцовыя людзі сцвярджаюць: уласнікам дамоў прапаноўваюць стандартную кампенсацыю і кватэры. Іншым жыхарам, відаць, давядзецца перасяляцца ў арэнднае жыллё.

Пытанняў шмат, і не толькі ў тых, чые дамы знясуць бліжэйшым часам. Жыхары вуліц Бяды, Лук'яновіча, Пасялковай, Ізмайлаўскай у чаканні. Усе разумеюць, што яны будуць наступнымі.

Самая распаўсюджаная з'ява – гэта пабудовы, якія прызнаюцца незаконнымі. **Ганна ЛЯХОЎСКАЯ** жыве на вуліцы Лук'яновіча, у яе такая ж праблема:

– У мяне рэальна каля 200 квадратных метраў. Жыву з сынам-інвалідам. Як нам будуць кампенсаваць наша жыллё? Паглядзіце: усё зроблена як трэба – герметычныя вокны, на падлозе паркет, дзверы, лесвіцы... Гэта ж мне ніхто не даў. Сама зарабляла, наймала будаўнікоў і рабіла. А ў двары і хлеўчык, і кусты, і дрэвы, і камянямі ўсё выкладзена... І што мне за гэта? Ддвухпакаёўку дадуць у Шабанах?! А колькі ж сёння будзе каштаваць метр у новабудоўлях нашага Сельгаспасёлка, калі з'явіцца станцыя метро? Пра гэта чамусьці ніхто не гаворыць.

Ні Ганна, ні яе суседзі пакуль не ведаюць дакладнай даты, калі іх дамы будуць зносіць. А вось тыя, хто ўжо атрымаў афіцыйныя паперкі, у роспачы.

...На завулку Верхнім за дыхтоўным плотам з чыгунным ліццём прыгожы трохпавярховы дом. Гаспадар **Леанід**

ЯНКОЎСКІ *(на здымку)* гасцінна прапанаваў зайсці да яго.

– Вось паглядзіце, як тут унутры: паркет, дубовая лесвіца, кухня, ацяпленне – усё сваімі рукамі. Пойдзем, пакажу вам лазню...

Сапраўды, лазня з двух пакояў. Усё зроблена як мае быць – пакой для адпачынку і "пасядзелак" з сябрамі, акуратная парылка, печка, абкладзеная прыгожай кафляй, венікі... Паміж домам і лазняй каменныя лесвіцы, парэнчы з ажурным ліццём, кусты самшыта, ядлоўца. Гаспадар не можа схаваць свайго гонару:

– Гэта ландшафтны дызайн. Сыдзе снег – якая будзе прыгажосць! Вунь перад домам вінаград. Як утульна летам!.. У нас тут, з аднаго боку, можна сказаць, цэнтр горада, з другога – нібыта на лецішчы: катэдж, лазня, мангал... Я нарадзіўся ў гэтым доме. Мае дзеці таксама тут нарадзіліся. Але яны ўжо дарослыя і жывуць асобна. Са мной жыве толькі мая маці. Я не ўяўляю сабе жыццё ў "шпакоўні". Колькі каштуе наш дом і ўсё, што вакол яго? Як мінімум 350 тысяч долараў. Калі б мне далі гэтыя грошы, я набыў бы ці пабудаваў катэдж і жыў бы прыпяваючы. А мне дадуць кватэру з відам на кальцавую? Не, на кватэру я не пагаджуся. Я – за годную кампенсацыю. Мне не трэба нічога лішняга. Няхай дадуць столькі, колькі гэта сёння каштуе.

Прайшла па завулку далей, апынулася на вуліцы Корш-Сабліна. Менавіта на ёй жыве **Аліна КРУКОЎСКАЯ**. Жанчына распавяла сваю гісторыю:

– Мой дзед прыйшоў з вайны і сваімі рукамі пабудаваў гэты дом. Тут нарадзіліся мой тата і яго брат, потым я і мой брат, а потым мой сын. Тут за сцяной жыве мой дзядзька... Яму ўжо пад 80 гадоў. Ну скажыце мне: як яму патлумачыць, што ён на старасці гадоў пакіне свой дом і пераедзе жыць у арэндную кватэру? Быў свой дом, а цяпер плаці ўсю пенсію дзяржаве за бетонныя сцены і дах над галавой. Тут нашымі рукамі забіты кожны цвік. А апошнія некалькі гадоў мы нават рамонт нармальны не рабілі, бо сядзім, як на вакзале. Умовы кампенсацыі кабальныя. Нам даюць жыллё з разліку 500 долараў за квадратны метр... Я сама хадзіла да забудоўшчыкаў. Яны ж жабракі. Тыя дамы, якія прапаноўвалі людзям на Нававіленскай, будуюцца ўжо тры гады. А што будзе тут, на месцы нашых хат? Навошта тады гаварылі пра гарады-спадарожнікі? Колькі можна ляпіць у цэнтр? Знішчаць яшчэ адно каларытнае месца – і ад "нашага" Мінска нашчадкам нічога не застанецца...

Людзі спадзяюцца, што гарадскія чыноўнікі прыслухаюцца да іх голасу і пакінуць тыя дамы, якія адпавядаюць гарадскім стандартам, альбо дазволяць прывесці іх вoблік у адпаведнасць з адзіным архітэктурным ансамблем. Тады ў перанаселеным раёне з'явяцца прыгожыя зялёныя выспачкі, якія задаволяць і гараджан, і чыноўнікаў.

Пакуль жа ў папярэднім плане будаўніцтва толькі 10 жылых дамоў. Прадстаўніца "Горизонтстроя" **Ірына МАКСІМОВІЧ** лічыць, што "шуміха" не мае пад сабой ніякіх падстаў. Яна патлумачыла:

– Можа, на здымку вы бачылі толькі размяшчэнне жылых дамоў. Але ж у любым выпадку добраўпарадкаванне, элементы азелянення, дзіцячыя пляцоўкі – гэта ўсё складнікі любога аб'екта і праекта.

Праектная дакументацыя дагэтуль у Мінгарвыканкам не паступала. Яна разглядаецца ў Камітэце па архітэктуры і горадабудаўніцтве. Калі яе зацвердзяць, то знос дамоў у Сельгаспасёлку пачнецца сёлета. А тое, што многім людзям прапануюць арэндныя кватэры, дык забудоўшчыкаў гэта не бянтэжыць, бо ўсё ж па законе.

Любоў ЛУНЁВА.

КАНФЛІКТ

«Мясная вайна» з-за антыбіётыкаў?

«Ветэрынарная служба Рэспублікі Беларусь не ў належнай меры выконвае дадзеныя раней гарантыі выканання нормаў і патрабаванняў Мытнага саюза пры вытворчасці жывёлагадоўчай прадукцыі», – гаворыцца ў паведамленні, апублікаваным на сайце «Россельхознадзора".

У якасці прыкладу прыводзіцца брэсцкае ЗП «Інка-Фуд», у прадукцыі якога, паводле звестак расійскага ведамства, *«выяўлены антыбіётыкі тэтрацыклінавай групы».*

Як сцвярджаюць у расійскім наглядным ведамстве, у 2014 годзе пры правядзенні маніторынгавых даследаванняў мясапрадукцыі вытворчасці «Інка-Фуд» было выяўлена пяць выпадкаў парушэнняў, у тым ліку па антыбіётыках тэтрацыклінавай групы. Акрамя таго, праведзеная ў снежні расійскімі спецыялістамі інспекцыя гэтага прадпрыемства выявіла шэраг парушэнняў ветэрынарна-санітарных патрабаванняў і нормаў Мытнага саюза.

«Міністэрства сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь праінфармавала "Россельхознадзор" аб правядзенні карэкціруючых мер у дачыненні да згаданага прадпрыемства, аднак чарговае выяўленне антыбіётыкаў у прадукцыі ІП «Інка-Фуд» у 2015 годзе сведчыць пра недастатковасць распачатых захадаў і нізкую эфектыўнасць вытворчага і дзяржаўнага ветэрынарнага кантролю», – гаворыцца ў паведамленні.

У сувязі з гэтым «Россельхознадзор» *«вымушаны звярнуцца ў Міністэрства сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь (з патрабаваннем) пра неабходнасць прыняцця строгіх мер у дачыненні да гэтага прадпрыемства, якое знаходзіцца ў рэжыме ўзмоцненага лабараторнага кантролю, уведзенага раней Дзяржветслужбай Рэспублікі Беларусь».*

ЖАХ!

Напіўся і замерз

У Глыбокім здарылася трагедыя. Загінуў вучань 11-га класа. Ён памёр ад пераахалоджвання арганізма. У суботу юнак разам з сябрам выпіў гарэлкі. Адзін з хлопцаў здолеў дайсці дадому, а другі – не.

СЛЫШАЛИ?

На таможне изъяли Rolls-Royce

Предварительно автомобиль Rolls-Royce Phantom 2007 года выпуска оценили в 1 млрд рублей (около 67 тысяч долларов по актуальному курсу).

Люксовый автомобиль принадлежит физическому лицу, гражданину России. Временно мужчина проживает в Турции, поэтому решил перевезти туда и Rolls-Royce Phantom. Перевозку осуществляла российская компания. Однако на Гомельской таможне выяснилось, что документ на международную перевозку – международная товарно-транспортная накладная CMR – у водителя отсутствовал. Поэтому Гомельской таможней начат административный процесс, Rolls-Royce Phantom грозит конфискация.

ЗА РУЛЕМ

За год у пьяных водителей Беларуси конфисковали больше 750 автомобилей

С 24 октября 2013 года в стране заработал закон, позволяющий специальную конфискацию автомобиля, за руль которого сел пьяный водитель. «Народная Воля» выясняла, сколько нарушителей наказано.

Итак, почти полтора года назад в Уголовном кодексе появилась статья 3171 – *«Управление транспортным средством лицом, находящимся в состоянии опьянения, передача управления транспортным средством такому лицу либо отказ от прохождения проверки (освидетельствования)».* К ответственности по ней привлекают граждан, которые повторно в течение года сели за руль в состоянии алкогольного или наркотического опьянения. Наказание серьезное – от исправительных работ до лишения свободы на срок от года до трех лет. Кроме этого, нарушителя в обязательном порядке лишают водительских прав на срок до пяти лет и поднимают вопрос о конфискации автомобиля.

По данным Верховного суда, в 2014 году по ст.3171 УК осуждено 2212 человек, треть (759 лиц) совершили преступление повторно. Именно к этим людям закон позволяет применить специальную конфискацию автомобиля, независимо от того, кто является его владельцем. Закон неумолим – автомобиль, на котором совершено преступление, изымают независимо от обстоятельств.

Принять тот факт, что конфискации подлежит любой автомобиль, которым управлял пьяный, независимо от принадлежности транспортного средства, крайне сложно, особенно владельцам машины, алкоголь не употреблявшим. Родители нарушителя, его друзья, наглядно знакомые люди, руководители транспортных и лизинговых компаний, где он работал, – любой может лишиться автомобиля, порой весьма дорогого, став заложником необдуманных поступков выпившего человека.

Но закон есть закон, и суд неумолим. В 2014 году лишь один человек, управлявший мотоциклом, оправдан по статье за пьяное вождение.

По данным пресс-службы Верховного суда, речь шла о несовершеннолетнем П., 21 февраля 2013 года привлеченном комиссией по делам несовершеннолетних к административной ответственности по ч.2 ст. 18.16 КоАП *«Управление транспортным средством лицом, находящимся в состоянии опьянения, передача управления транспортным средством такому лицу либо отказ от прохождения проверки (освидетельствования)».*

Меньше чем через месяц – 7 марта 2013 года молодой человек вновь попал в историю: его задержали, когда он управлял мотоциклом, не имея права управления транспортным средством.

Нарушителя доставили в медучреждение для освидетельствования, от которого он отказался. Закон относит эти действия к преступлению, квалифицируемому по ч.1 ст.317-1 УК – *«Управление транспортным средством лицом, которое отказалось от прохождения в установленном порядке проверки на предмет определения состояния алкогольного опьянения, совершенное в течение года после наложения административного взыскания за такие же нарушения».* Однако суд Чечерского района, принявший дело к производству, признал молодого человека невиновным.

Как сообщили «Народной Воле» в пресс-службе Верховного суда, *«ни на предварительном следствии, ни в судебном заседании не добыто доказательств, в совокупности подтверждающих, что в действиях П. усматривается состав инкриминируемого ему преступления (...), так как отсутствует деяние, влекущее уголовную ответственность по признаку административной преюдиции».* В феврале 2015 года П. оправдан за отсутствием в его действиях состава преступления.

Но правоохранители продолжают работать, и эффект есть: по статистике, в 2014 году количество привлеченных по ст.317-1 УК снизилось на тысячу человек.

Не исключено, что сограждане наконец обратили внимание на тяжесть наказания для пьяных водителей. В минувшем году 266 человек лишены свободы, 480 – арестованы. На исправительные работы отправлено 654 нарушителя, 675 человек приговорены к ограничению свободы («химии»). Штраф в качестве основной меры наказания избран в отношении 25 граждан. 316 пьяных водителей отправлены на принудительное лечение.

Елена АНКУДО.

ФОТАФАКТ

Алена Танкачова пакінула Беларусь разам з кошкай

У мінулую суботу праваабаронца Алена Танкачова была вымушана пакінуць Мінск. Усе спробы аспрэчыць рашэнне аб высылцы з нашай краіны аказаліся марныя. Алене, якая з'яўляецца грамадзянкай Расіі, але шмат гадоў пражыла ў Беларусі (тут вучылася, тут працавала, тут выгадавала дачку), від на жыхарства быў ануляваны.

21 лютага быў апошні дзень, калі Алене дазвалялася заставацца ў Мінску. Вечарам яна села ў самалёт і паляцела да бацькоў у Калінінград.

– Накіроўваюся ў Калінінград для таго, каб аформіць неабходныя дакументы, у прыватнасці агульнаграмадзянскі расійскі пашпарт. Такога дакумента ў мяне не было ніколі наогул, бо мне выдаваўся замежны пашпарт – як грамадзянцы Расіі, якая пастаянна пражывае ў Рэспубліцы Беларусь. Гэта значыць, зараз у маім жыцці наступае, як я яго называю, пераходны перыяд, які будзе доўжыцца, я мяркую, два – два з паловай месяцы, пакуль будуць гатовы ўсе неабходныя дакументы.

– А што потым?

– Буду пераносіць сваё жыццё і працу на тэрыторыю Літоўскай Рэспублікі, хутчэй за ўсё, гэта будзе Вільнюс, дзе ёсць цэлы шэраг партнёрскіх нашаму Цэнтру прававой трансфармацыі арганізацый, якія ўжо прапанавалі сваю дапамогу і падтрымку, у тым ліку па арганізацыі працоўнага месца і працоўнай практыкі.

Вылятала Алена разам з кошкай, патлумачыўшы: "Пакідаць яе тут немаведама на каго няправільна і негуманна. Мы падабралі яе на вуліцы, цяпер яна член сям'і. За час усіх гэтых праблем з высылкай я паспела, на шчасце, зрабіць кошцы ўсе неабходныя дакументы".

Шчаслівай дарогі са спадзяваннем на хуткае вяртанне!

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Мода? Приговор!

Сын пожаловался отцу, что у него прохудилось пальто. «Как это? – вознегодовал отец. – Дед носил – не порвал, отец носил – не порвал... А ты надел – и сразу дырка?!.»

Вы улыбаетесь? Действительно, кто помнит ту давнину, когда младшие десятилетиями донашивали одежду за старшими? Большинство из нас предпочитает одежду с магазинной бирочкой.

Массовая одежда делает нас похожими – людей из разных городов, из разных стран. И все-таки у российских дизайнеров на этот счет есть свои шутливые наблюдения. Вот их «градации» по городам и одежде. В Санкт-Петербурге люди на улице даже с утра, будто только что из театра. А в Москве даже вечером в театре – будто только что с постели. Про Минск ничего не сложили, но выскажу мнение: наш стиль – *«што ў пасцелі, то і ў касцёле»,* как говорили когда-то наши предки. Одеваемся добротно, но скучно. Одинаково – что на работу, что в театр. И только редкие «птицы» имеют мужество и желание ярко выделиться своим оперением среди общей массы.

Такой «птицей» была, например, покойная теледива Элеонора Езерская – она наряжалась наперекор всему, мне кажется, даже климату. Золотая юбка, бархатная «камізэлька», розовая шляпа... Или фиолетовая шуба, серебряные кеды. Я немного утрирую, но в общем ее наряды были немыслимы для большинства из нас и даже для большинства представителей бомонда, по-моему, тоже. Но Элеонора себя так чувствовала – не из общей стаи. Потому так и одевалась. Она даже мусорное ведро выносила в таком дресс-коде, за который, по ее мнению, не было бы стыдно, встреть она во дворе французского посланника. С ее слов цитирую.

В мае прошлого года Элеонора Аркадьевна внезапно почила в бозе. Большая, эпатажная, властная. Не всегда деликатная, не во всем профессиональная. Но все равно непревзойденная – был у женщины шарм, она умела оказывать влияние на людей. Мир праху ее.

Очень жаль, что покинула мир так рано. На площади Победы осталась квартира Элеоноры Езерской. И вот не так давно в один прекрасный день родственники вынесли на улицу гардероб теледивы, ставший теперь ненужным: золотую юбку, бархатную «камізэльку», розовую шляпу, фиолетовую шубу и серебряные башмаки. Никто из близких, видно, не вызвался хранить или донашивать этот «от кутюр». А центр города многолюден: многие минчане увидели необыкновенный вещевой «карнавал», лежащий в опасной близости от дворовой помойки.

Увидели и были шокированы. Вещи без человека вдруг обернулись глупой своей, ненужной теперь сутью. Некоторых эта картина искренне обидела. Как можно? Такой «винтаж»... Ну, «винтажом» это выглядело только на самой уважаемой Элеоноре, в этом и был ее главный козырь – женщины со скромным доходом служащей, умевшей иногда выглядеть бразильской миллионершей из сериала. Думаю, тех, кто видел во дворе выброшенный гардероб, на самом деле шокировало другое. Возможно, они почувствовали, что картина эта – слишком откровенная аллегория человеческого конца. Мы – в землю, вещи – на помойку. И точка. А это больно. Разум, естественно, протестует.

О своем безусловном конце мы, пока живы, не задумываемся. Тем более об очевидной с точки зрения Неба бессмысленности многих наших земных вожделений. Например, украсить себя, чтобы выделиться, чтобы обмануть время, чтобы обратить на свою персону больше внимания окружающих и получить, возможно, от жизни чуть больше преференций. Но по большому счету всё в результате оказывается иллюзией. Конец сух, как щелчок кнута, и неотвратим, потому что замысел Божий. И что остается от человека? Горка пепла да горка одежды. Смириться с этим трудно.

Раздавались еще голоса: надо бы отдать одежду нуждающимся. Деликатный вопрос. Тем более когда речь идет о платьях такого эпатажного настроения, как у Элеоноры Аркадьевны. Да и более скромные наряды попробуй пристрой. Пункты приема ношеной одежды – для сведения – у нас переполнены, там берут выборочно, по сезону. Поэтому мы однажды поехали с целым ворохом пальто и костюмов в родовую деревню мужа в Чаусский район. Жители Сущевской Слободы вышли на улицу – дело было перед Пасхой, в теплый апрель – и, нежась на первом сильном солнце, помню, довольно равнодушно присматривались к нашему «секонд хэнду». Никто не проявлял активности. Городская одежда там среди грубоватой, но яркой природной жизни действительно выглядела как-то коряво, неуместно. Своих знакомых мы уговаривали взять хоть что-нибудь себе в хозяйство. Но для старших она казалась слишком светлой, непрактичной, да и не жаждали старики обновок. А младшие, видимо, считали, что достойны нового и лучшего – а когда форсить, если не в 20 лет? В конце концов мы уехали, все просто оставив на лавке у забора. По сути, тоже у помойки. Может, птицам на гнезда понадобится.

Мы с вами недавно живем в обществе потребления, по его пресыщенному алгоритму, когда новое покупается быстрей, чем снашивается предыдущее. И к одежде у нас пока повышенный пиетет. Хотя, если задуматься, это бутафория, обман. Сладкий обман. Но открывается он, как правило, слишком поздно. И то не нам, а оставшимся после нас близким и родственникам, с тоской разгребающим платяные шкафы и чемоданы.

Елена МОЛОЧКО

СТОП-КАДР

Танчылі, спявалі і дыскутавалі...

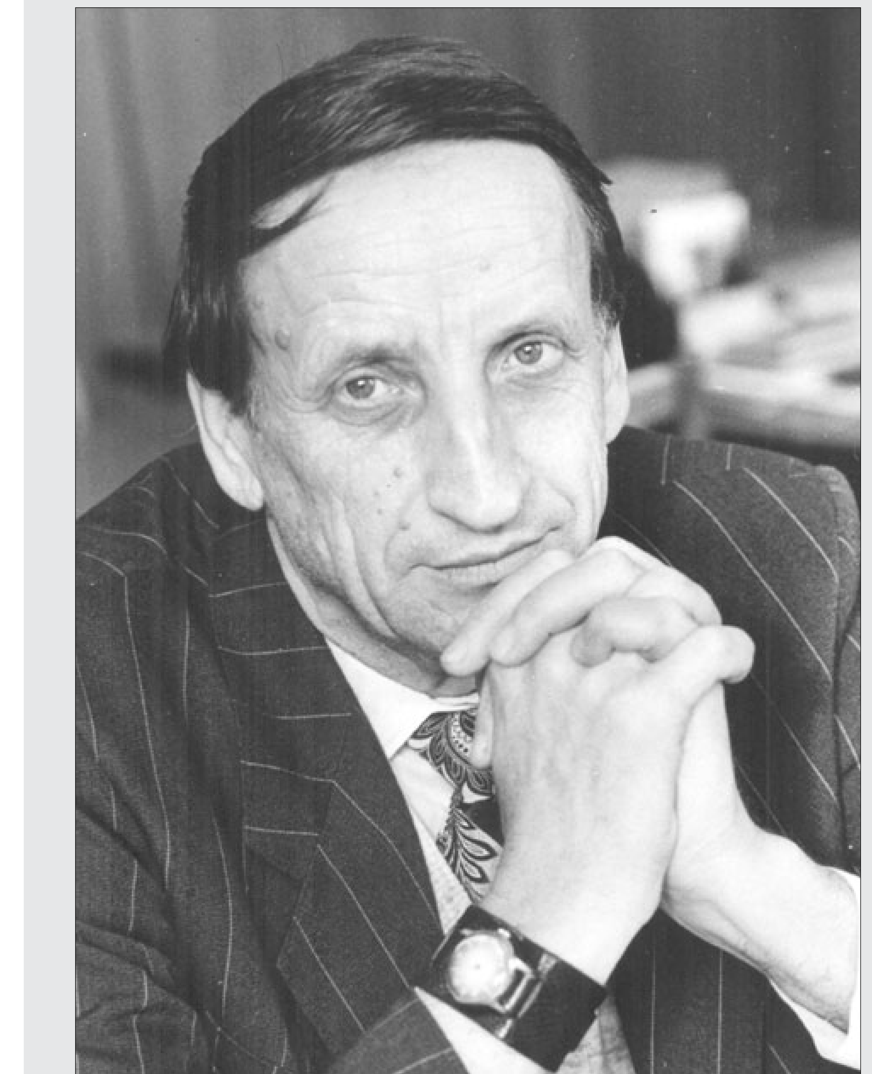

Свята роднай мовы прайшло ў мінскім бізнес-клубе Imaguru. Мерапрыемства было прымеркавана да Міжнароднага дня роднай мовы, які быў заснаваны ЮНЕСКА і традыцыйна адзначаецца 21 лютага.

Народная Воля http://www.nv-online.info 24 ЛЮТАГА 2015 г.

ДЗЯРЖАЎНАЯ ТЭМА

Хто стрыножыў беларускую навуку?

Генадзь Міхайлавіч ЛЫЧ– акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар эканамічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь. Нарадзіўся 25 лютага 1935 года ў вёсцы Магільнае Уздзенскага раёна. Закончыў Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі. Працоўную дзейнасць пачаў у 1958 годзе малодшым навуковым супрацоўнікам аддзела эканомікі Брэсцкай абласной дзяржаўнай сельскагаспадарчай доследнай станцыі. Вырас да дырэктара Інстытута эканомікі (1988 г.), акадэміка-сакратара Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1992 г.). Доктарскую дысертацыю абараніў у 37 гадоў (1972 г.).

Сёння **Г.М.ЛЫЧ** – госць "Народнай Волі". Гутарку з ім вядзе журналіст **Іван ПАЎЛОЎСКІ.**

– Генадзь Міхайлавіч, вы ўсё сваё свядомае жыццё прысвяцілі навуцы. Ды і зараз, нягледзячы на салідны ўзрост, працягваеце працаваць у навукова-даследчым інстытуце. Таму, мяркую, вам добра вядомы стан, у якім знаходзіцца зараз беларуская навука. Як вы яго ацэньваеце? Ці дазваляе ён нашай навуцы паспяхова выконваць сваю гістарычную місію – забяспечваць належнае навуковае абслугоўванне развіцця беларускага грамадства і дзяржавы?

– Магу сцвярджаць адназначна: сучасны стан беларускай навукі крайне нездавальняючы. З-за гэтага зараз яна няздольная забяспечваць належнае навуковае абслугоўванне развіцця ні нацыянальнай эканомікі, ні дзяржаўнасці, ні сацыяльнай сферы, ні культуры.

Асабліва гэта тычыцца сацыяльных і гуманітарных навук. Бо калі пры неабходнасці беларускі ўрад можа запазычыць у іншых краін новыя, больш дасканалыя тэхнічныя сродкі і тэхналогіі вытворчасці, дык ніхто лепей за айчынных грамадазнаўцаў і вучоных-гуманітарыяў не зможа падказаць яму, якой павінна быць беларуская дзяржаўнасць, з дапамогай якой агульнанацыянальнай ідэі можна згуртаваць усіх насельнікаў Беларусі ў маналітны народ, здольны на здзяйсненне самых выбітных гістарычных задач, на падставе якой мадэлі мы павінны развіваць сваю эканоміку і сацыяльную сферу; як нам належыць вяртаць беларускаму народу гістарычную памяць, адраджаць нацыянальную культуру, у тым ліку беларускую мову, і т.п.

– Чым канкрэтна вы можаце пацвердзіць заняпад беларускай навукі?

– Найперш няўхільным змяншэннем колькасці навуковых даследчыкаў. Нягледзячы на тое, што ў 90-я гады мінулага стагоддзя, падчас глыбокага сістэмнага крызісу, у цэлым па краіне яна скарацілася болей чым у тры разы, гэты згубны працэс не спыніўся па сённяшні дзень. Згодна з афіцыйнымі дадзенымі, з 2010-га па 2013 год агульная колькасць навуковых даследчыкаў у нас скарацілася прыкладна на паўтары тысячы чалавек. А напрыканцы 2014 года старшыня прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір Гусакоў, кіруючыся ўказаннямі, што паступілі зверху, у жорсткай форме запатрабаваў ад кіраўнікоў акадэмічных установ аднаразова скараціць іх колькасны склад яшчэ на 30 працэнтаў.

Так што ў хуткім часе можа стацца так, што ў Беларусі не застанецца патрэбнай колькасці навуковых супрацоўнікаў нават для таго, каб забяспечыць належны пошук найноўшых дасягненняў перадавой замежнай навукі і тэхнікі, найбольш прыдатных для айчыннай вытворчасці, і адаптаваць іх да мясцовых умоў. Не кажучы ўжо аб правядзенні па шырокім коле напрамкаў уласных даследаванняў з мэтай атрымання вынікаў, здольных вывесці айчынную вытворчасць на перадавыя пазіцыі па тым ці іншым магістральным накірунку сусветнага навукова-тэхналагічнага прагрэсу. Дарэчы, ужо сёння па большасці накірункаў навуковага абгрунтавання нашага палітыка-прававога, сацыяльна-эканамічнага і нацыянальна-культурнага развіцця засталіся лічаныя адзінкі кваліфікаваных навукоўцаў.

Адначасова адбываецца не менш пагрозлівае пагаршэнне якаснага складу навуковых калектываў, прынамсі зніжэнне ўдзельнай вагі ў іх вучоных вышэйшай кваліфікацыі. Толькі з 2010-га па 2013 год агульная колькасць дактароў навук, якія займаюцца навуковымі даследаваннямі, зменшылася з 746 да 703, а кандыдатаў навук – з 3143 да 2946 чалавек. У выніку сёння нават у акадэмічных інстытутах нярэдка навуковыя падраздзяленні ўзначальваюць асобы, якія не маюць вучонай ступені кандыдата навук. Пры гэтым часцяком не назіраецца, каб яны праяўлялі актыўнасць у павышэнні сваёй навуковай кваліфікацыі. У яшчэ большай ступені дадзеная пасіўнасць праяўляецца ў дачыненні да супрацоўнікаў, якія займаюць ніжэйшыя пасады.

Адзначаная акалічнасць непазбежна вядзе да ўсё большага старэння высокакваліфікаваных навуковых кадраў, разрыву жыватворных сувязяў паміж пакаленнямі, развалу навуковых школ.

Нарэшце, нельга не адзначыць рэзкага падзення ў нашым грамадстве прэстыжу навукі і вучонага. Зараз вучоны выклікае хутчэй спачуванне, чым гонар за яго. У значнай меры таму таленавітая моладзь апошнім часам асабліва не спяшаецца ісці ў навуку, аддаючы перавагу іншым сферам грамадскай жыццядзейнасці, а, як вядома, без пастаяннага абнаўлення навуковых кадраў таленавітай моладдзю не можа быць ніякай размовы аб нейкім росквіце навукі.

– Генадзь Міхайлавіч, як вы лічыце, што паслужыла асноўнай прычынай сучаснага нездавальняючага стану беларускай навукі?

– У аснове ўсіх бед, якія перажывае зараз беларуская навука, ляжыць яе хранічнае недафінансаванне. Паводле меркаванняў сусветна вядомых навуказнаўцаў, пры выдатках на навуковыя даследаванні і распрацоўкі ў памеры аднаго працэнта ад валавога ўнутранага прадукту і менеей непазбежна наступае дэградацыя навуковай сферы. У Беларусі ж, пачынаючы з крызісных 90-х гадоў мінулага стагоддзя і па 2014 год, выдаткі на навуку нават вагаліся вакол лічбы ў 0,7 працэнта ад ВУП. У 2015 годзе яны, мяркуючы па ўсім, акажуцца яшчэ значна меншымі.

Да ўсяго фінансаванне навуковых арганізацый на працягу года адбываецца крайне нераўнамерна. Вось і ў гэтым годзе, прынамсі, акадэмічным інстытутам аграрнага аддзялення на першы квартал выдзелена ўсяго толькі 7 працэнтаў ад запланаванага гадавога аб'ёму фінансавання замест 25. Гэтых грошай хопіць хіба толькі на тое, каб падтрымліваць у парадку адміністрацыйныя і іншыя будынкі, аплачваць паслугі, звязаныя са спажываннем электраэнергіі, выкарыстаннем тэлефонаў і інтэрнэту. Так што ёсць рэальная пагроза істотных затрымак з выплатай навуковым супрацоўнікам заработнай платы. А між іншым, у многіх з іх, найперш маладых, у тым ліку сямейных з дзецьмі, яна такая нізкая, што грошай ледзь-ледзь хапае толькі для таго, каб як-небудзь звесці канцы з канцамі.

Варта зазначыць, што такое фінансаванне навукі адмоўна адбіваецца не толькі на дабрабыце вучоных. Яно не дазваляе своечасова абнаўляць навуковае абсталяванне, а нярэдка нават робіцца непераадольнай перашкодай на шляху ажыццяўлення жыццёва неабходных для выканання запланаваных даследаванняў экспедыцый і службовых камандзіровак, асабліва ў замежныя навукова-даследчыя цэнтры. У выніку беларускія вучоныя часта аказваюцца пазбаўленымі рэальных магчымасцяў як для таго, каб праводзіць даследаванні на сусветным узроўні, так і для таго, каб своечасова даведвацца пра выбітныя дасягненні замежных калег ці падзяліцца з імі сваімі навуковымі здабыткамі.

– А якія яшчэ прычыны вы можаце назваць, што стрымліваюць развіццё айчыннай навукі?

– Іх шмат і, дарэчы, у дачыненні да розных навук яны розныя. Напрыклад, для навук, якія павінны паскараць развіццё вытворчасці, вялікім тормазам з'яўляецца неўспрымальнасць апошняй да дасягненняў навукі і тэхнікі. Пры гэтым, падкрэслю, азначаная акалічнасць адмоўна адбіваецца на развіцці беларускай навукі па двух накірунках. З аднаго боку, яна дае дзяржаўным чыноўнікам падставы разглядаць вучоных як дармаедаў і з года ў год трымаць іх на "галодным пайку". З другога боку, вучоны, які не бачыць рэальнага выкарыстання вынікаў сваіх даследаванняў, цягам часу ўсё болей страчвае адзін з найважнейшых стымулаў павышэння выніковасці сваёй навуковай дзейнасці.

Для эканамічных і іншых грамадскіх навук, якія па азначэнні павінны займацца аналізам рэчаіснасці, не меншым тормазам у развіцці з'яўляецца іх крайне нездавальняючая забяспечанасць аб'ектыўнай інфармацыяй, хоць яна для іх не менш важная, чым збожжа для мукамольнай прамысловасці. У нас занадта многія паказчыкі развіцця эканомікі і грамадства фактычна недаступныя для навуковых супрацоўнікаў. Нярэдка патрэбную для правядзення даследаванняў лічбу працей знайсці ў інтэрнэце па замежных прадпрыемствах, чым атрымаць па сваіх, якія знаходзяцца побач.

Нарэшце, не магу не адзначыць і такую прычыну, асабліва істотную для сацыяльных і гуманітарных навук, як адсутнасць шырокіх і вострых навуковых дыскусій па спрэчных пытаннях. Ад грамадазнаўцаў і вучоных-гуманітарыяў патрабуюць найперш станоўча абгрунтоўваць існуючае ў Беларусі жыццё і афіцыйны курс па яго далейшым развіцці. Хоць іх прызначэнне зусім іншае, можна нават сказаць, прама процілеглае – выкрываць усе недахопы як у грамадскай жыццядзейнасці, так і ў дзяржаўнай палітыцы і ўносіць навукова абгрунтаваныя прапановы па іх выкараненні. Бо якім бы добрым ні было рэальнае жыццё, яго заўсёды можна палепшыць, і якой бы дасканалай ні была дзяржаўная палітыка, яе заўсёды можна ўдасканальваць і ўдасканальваць. Апошняе тым больш справядліва, што сёння мала хто з беларусаў задаволены і сваім рэальным жыццём, і дзяржаўнай палітыкай.

– Генадзь Міхайлавіч, вы нічога не сказалі пра тое, як адбіваецца на беларускай навуцы дзейнасць нашай адукацыйнай сістэмы. А між іншым, на яе адрас апошнім часам выказваецца вельмі шмат сур'ёзных папрокаў. І я мяркую, што недахопы, якія маюць месца ў сістэме адукацыі, прынамсі ў вышэйшай школе, якая рыхтуе маладых спецыялістаў у тым ліку і для навуковай сферы, не могуць не ўплываць адмоўна на развіццё і эфектыўнасць айчыннай навукі.

– Вы, канешне, маеце рацыю. Сапраўды, у рабоце нашай адукацыйнай сістэмы, у тым ліку вышэйшай школы, сёння вельмі шмат сур'ёзных недахопаў, якія негатыўна адбіваюцца на развіцці і выніковасці беларускай навукі. Толькі я не хацеў бы засяроджвацца на дадзеным пытанні. Гэта тэма для асобнай размовы. Узгадаю толькі наступны факт.

Не так даўно па ініцыятыве старшыні прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Уладзіміра Гусакова ў яе сценах праводзілася спецыяльная нарада па вызначэнні шляхоў павышэння эфектыўнасці навуковай дзейнасці акадэмічных інстытутаў. Зразумела, размова зайшла і аб прычынах, якія гэтаму перашкаджаюць. Дык вось сярод іх у якасці адной з істотных была названа тая, на якую вы намякнулі ў сваім пытанні, – крайне нізкі ўзровень ведаў, з якім прыходзяць у акадэмію выпускнікі беларускіх універсітэтаў.

На гэты справядлівы папрок загадчык адной з кафедраў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта пастараўся віну за нізкую якасць ведаў яго выпускнікоў перакласці на агульнаадукацыйную сярэднюю школу, паскардзіўшыся, што тая апошнім часам не дае вучням належных ведаў, неабходных для паспяховага авалодвання праграмай навучання вышэйшай школы. Калі ўлічыць балы, якія атрымліваюць выпускнікі сярэдніх агульнаадукацыйных школ падчас рэспубліканскага тэсціравання і паводле якіх яны залічваюцца ў адпаведныя вышэйшыя навучальныя ўстановы, дык ён, безумоўна, мае усе падставы для такога сцвярджэння. Вось толькі, на вялікі жаль, лепш ад гэтага не робіцца.

– Чым пагражае Беларусі гаротны стан і нізкая эфектыўнасць айчыннай навукі і адукацыі?

– Самым каштоўным для любой краіны, любога грамадства і кожнага асобнага чалавека – будучыняй. Справа ў тым, што апошнім часам усе развітыя і многія з краін, якія сталі на шлях паскоранага развіцця, разгарнулі буйнамаштабную мэтанакіраваную работу па хутчэйшым будаўніцтве прынцыпова новай эканомікі, заснаванай на ведах. Дзеля гэтага шляхам усямернага развіцця айчыннай адукацыі і навукі яны максімальна паскараюць тэмпы нарошчвання свайго інтэлектуальна-творчага патэнцыялу і прымаюць усе захады, неабходныя для забеспячэння яго як мага больш эфектыўнага выкарыстання. Да ўсяго гэта праца грунтуецца на паскарэнні, пашырэнні і паглыбленні глабалізацыі эканамічнай і ўсіх астатніх сфер жыццядзейнасці сусветнай супольнасці.

Любая краіна, якая застанецца па-за адзначанымі працэсамі, рызыкуе назаўсёды гібець на задворках сусветнага навукова-тэхналагічнага і сацыяльна-эканамічнага прагрэсу. І гэта, дарэчы, не самы горшы варыянт. Краіне, якая не здолее належным чынам далучыцца да глабалізацыі, гэта значыць так, каб яна была ў стане па максімуме выкарыстоўваць яе даброты, адначасова пазбягаючы пагроз, якія тая ў сябе ўтойвае, – а гэта, падкрэслю, практычна немагчыма, калі краіна не мае развітых, эфектыўных адукацыйных і навуковых сістэм, – увогуле наканавана роля сапраўднай ахвяры глабалізацыі, якая непазбежна спалучаецца са стратай ідэнтычнасці і ператварэннем яе ў арэну згубнай дзейнасці розных безаблічных унутраных і знешніх сіл і суб'ектаў, якія кіруюцца чым заўгодна, але толькі не нацыянальна-дзяржаўнымі інтарэсамі.

– Спрадвечнае ў падобных выпадках пытанне: хто вінаваты ў заняпадзе айчыннай адукацыі і навукі?

– Найперш тыя, хто пабудаваў эканоміку, якая не мае асаблівай патрэбы ні ў навуцы, ні ў інавацыйна арыентаваных высокакваліфікаваных кадрах, для якой дастаткова адных толькі "каштоўных" указанняў чыноўнікаў, што ўвасабляюць сабой "прэзідэнцкую вертыкаль", і іх паслухмяных выканаўцаў. Пасадзілі на "галодны паёк" адукацыю і навуку, зрабілі так, што старшыя і вядучыя навуковыя супрацоўнікі, нават тыя з іх, якія маюць вучоную ступень кандыдата навук, атрымліваюць за сваю працу прыкладна такую ж заработную плату, як прыбіральшчыцы ў буйных гандлёвых сетках, а доктар навук, прафесар пры любым працоўным стажы ў сферы навукі ці адукацыі атрымлівае пенсію, прыкладна ўтрая меншую за тую, якую налічваюць шараговаму чыноўніку ці гаспадарніку, які ўсяго толькі чатыры гады быў дэпутатам Палаты прадстаўнікоў, асабліва не напружваючы свае мазгі. Апусцілі прэстыж вучонага, як сёння часта гаворыць, ніжэй плінтуса.

– А вы, вучоныя, прызнаеце за сабой хоць якуюсьці віну ў заняпадзе навукі, які ствapae рэальныя пагрозы будучыні беларускага народа?

– Мусім прызнаць, як бы каму-небудзь з нас ні хацелася гэта абвергнуць. Прытым у першую чаргу гэта павінны зрабіць вучоныя высокага рангу, якія маюць самыя высокія вучоныя ступені і званні і займаюць у сферы навукі самыя адказныя кіраўнічыя пасады.

– У чым канкрэтна вы бачыце віну вучоных?

– Найперш у недапушчальна працяглым замоўчванні гаротнага стану, у якім зараз апынулася айчынная навука, і тых найсур'ёзнейшых праблем і цяжкасцяў, з якімі яна сутыкнулася апошнім часам. Аб усім гэтым адказным работнікам навукі трэба не маўчаць, а крычаць такім крыкам, каб пачулі нават глухія, седзячы за двайнымі дзвярамі начальніцкіх кабінетаў. Тым больш нельга рабіць выгляд, быццам у навуцы ў нас усё ў поўным парадку, ці, што яшчэ горш, выхваляцца адзінкавымі дасягненнямі асобных навуковых супрацоўнікаў, запэўніваць вышэйшае кіраўніцтва краіны, што праз пятнаццаць гадоў у Беларусі таксама будзе створана прынцыпова новая нацыянальная эканоміка, заснаваная на ведах, канкурэнтаздольная на сусветным рынку. Як быццам не зразумела, што асобныя нашы вучоныя дамагаюцца выдатных вынікаў у сваёй навукова-даследчыцкай дзейнасці не дзякуючы дзеючай навуковай сістэме, а хутчэй насуперак ёй, толькі таму, што беларуская зямля пакуль яшчэ не стамілася нараджаць талентаў, здольных пры самых неспрыяльных умовах прыемна ўражваць свет сваімі творчымі здабыткамі. Пры тым гаротным стане, у якім апынуліся айчынная адукацыя і навука, і іронім магчымых пагаршэнні з улікам далейшага памяншэння памераў іх фінансавання не можа быць аніякай размовы аб пабудове ў Беларусі канкурэнтаздольнай эканомікі, заснаванай на ведах. Зусім наадварот, наша тэхніка-тэхналагічнае і сацыяльна-эканамічнае адставанне ад авангардных краін у такім разе будзе толькі павялічвацца.

Афіцыйныя вучоныя, якія займаюць у навуцы высокія пасады, павінны ўзяць на сябе віну і за тое, што ў нашых навуковых калектывах фактычна адсутнічае ўсякі плюралізм думак, што апошнім часам нават у Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі вялікай рэдкасцю сталі навуковыя дыскусіі па набалелых спрэчных пытаннях, а агульныя акадэмічныя сходы ва ўсё большай меры пачалі нагадваць колішнія сумныя сходы партыйна-гаспадарчага актыву, на якіх большасць прысутных цішэнька дрэмлюць з расплюшчанымі вачыма.

Не магу абмінуць сваім крытычным словам і вучоных высокага рангу, якія не займаюць высокіх пасад. Бо і яны таксама не маюць маральнага права маўчаць пра заняпад айчыннай навукі і не папярэджваць грамадства і кіраўніцтва краіны аб тых магчымых негатыўных наступствах, якія ён у сабе ўтойвае. Бо ўголас гаварыць аб тым і другім – адзін з асноўных прамых абавязкаў любога вучонага, тым больш акадэміка ці члена-карэспандэнта.

– Генадзь Міхайлавіч, ці можна ў нашых рэальных умовах абвінавачваць вучоных у тым, што яны замоўчваюць заняпад навукі, яе беды і праблемы, пазбягаюць усякай крытыкі афіцыйнага курсу? Хіба асабіста вы на ўласнай скуры не адчулі, як гэта можа павярнуцца для вучонага, калі ён пачне дзейнічаць з дакладнасцю да наадварот? Я чуў, што менавіта з-за гэтага Нікіценка, які тады ўзначальваў Інстытут эканомікі, разам з тагачасным старшынёй прэзідыума НАН Беларусі Мясніковічам, выпхнулі вас з акадэміі.

– А вы ведаеце, пра гэта я ніколькі не шкадую. Для мяне галоўнае – у любых абставінах заставацца самім сабой. Да ўсяго, як бачыце, я і сёння яшчэ жывы, непакалечаны, пры нармальным для майго ўзросту здароўі і зараз у поўнай свядомасці нават даю вам вось гэтае інтэрв'ю.

Агулам жа магу патлумачыць на гэты конт словамі глыбокапаважанага мной Ніла Гілевіча, якія ён выказаў у сваім публіцыстычным артыкуле, апублікаваным нядаўна ў "Народнай Волі", толькі замяніўшы слова "літаратура" на слова "навука": "У навуцы не месца баязліўцам". Можна ўзгадаць у сувязі з гэтым і выраз знакамітага паэта даўніх часоў Дантэ: "Здесь нужно, чтоб душа была тверда, здесь страх не должен подавать совета". Праўда, згаданы выраз тычыцца Пекла. Але хіба навука ў дадзеных варунках чымсьці істотна адрозніваецца ад пекла?

– Высветліўшы пытанне "Хто вінаваты?", пяройдзем да пытання "Што рабіць?".

– На шчасце, нам самім тут не трэба асабліва ламаць галовы. Авангардныя краіны ўжо даўно грунтоўна высветлілі, як належыць будаваць новую эканоміку, заснаваную на ведах, і паспелі назапасіць даволі багаты практычны вопыт такога будаўніцтва. Так што нам застаецца толькі ўважліва прыгледзецца да іхняга станоўчага вопыту і неадкладна пачаць выкарыстоўваць яго для будаўніцтва ў сваёй краіне адпаведнай эканомікі з улікам нашых мясцовых асаблівасцяў.

На практыцы гэта павінна будзе выліцца найперш ва ўсямернае нарошчванне чалавечага капіталу шляхам паскоранага развіцця адукацыі, навукі і аховы здароўя, і забеспячэнне яго як мага больш эфектыўнага выкарыстання для ажыццяўлення кардынальнай мадэрнізацыі нацыянальнай эканомікі. Адначасова трэба будзе паскорыць яе сапраўднае рыначнае рэфармаванне, з тым каб беларуская эканоміка па сваім характары максімальна прыблізілася да нацыянальных эканомік авангардных краін, якія прадвызначаюць ход развіцця ўсёй сусветнай эканомікі, а нашы суб'екты гаспадарання змаглі больш актыўна і шырока падключыцца да глабальных вытворча-збытавых і навукова-інавацыйных сетак з мэтай максімальнага выкарыстання даброт глабалізацыі для паскарэння свайго тэхніка-тэхналагічнага і арганізацыйна-эканамічнага развіцця. Пры гэтым паглыбленне рыначнага рэфармавання эканомікі павінна абавязкова спалучацца з радыкальным разняволеннем прадпрымальніцкай і творчай ініцыятывы самых шырокіх мас, без чаго ўвогуле не бывае і не можа быць ніякай інавацыйнай эканомікі, заснаванай на ведах.

– Генадзь Міхайлавіч, а ці здольнае наша кіраўніцтва да такіх карэнных перамен у сваёй палітыцы? І, пры станоўчым адказе на дадзенае пытанне, як доўга нам давядзецца іх чакаць?

– Гэта самыя складаныя пытанні з усіх, што вы мне задалі. Бо ніякае веданне законаў развіцця эканомікі і грамадства тут не можа дапамагчы знайсці на іх правільныя адказы. Як вядома, за апошнія 20 гадоў усю дзяржаўную палітыку ў Беларусі, можна сказаць, цалкам прадвызначае адзін чалавек, які знаходзіцца на самай вяршыні ўладнай піраміды. Таму, бадай, толькі аднаму яму вядома, калі нарэшце вялізныя грашовыя сродкі, якія апошнім часам бясконцым патокам выдаткоўваліся і выдаткоўваюцца на будаўніцтва пампезных спартыўных арэн і дзяржаўных рэзідэнцый, палацаў, правядзенне буйнамаштабных ваенных вучэнняў і ўтрыманне празмерных сілавых структур, будуць пераразмеркаваны на карысць адукацыі, навукі і аховы здароўя. Хоць, здавалася б, кожнаму чалавеку, не пазбаўленаму цвярозага розуму, павінна быць ясна: поўнамаштабнае будаўніцтва адзначаных арэн і палацаў павінна адбывацца на падставе росквіту эканомікі, а не папярэднічаць яму. Інакш можна ніколі не дамагчыся яго, а то і ўвогуле загубіць нацыянальную эканоміку, пазбавіўшы яе жыватворных рэсурсаў.

Гэтак жа сама можна не атрымаць пажаданых вынікаў і ад празмернага павелічэння колькаснага складу сілавых структур, павышэння іх тэхнічнай аснашчанасці і ўзброенасці, што таксама непазбежна абяскроўлівае і знясільвае эканоміку. Бо калі з-за гэтага яна канчаткова страціць сваю канкурэнтаздольнасць і пачне разvальвацца, а ўслед пачне катастрафічна падаць жыццёвы ўзровень шырокіх працоўных мас, дык ніякія ўнутраныя войскі і міліцыя не змогуць утрымаць у спакоі грамадска-палітычную сітуацыю і такім чынам прадухіліць крывавыя грамадскія катаклізмы. Па вялікім рахунку, і нашы Узброеныя сілы, колькі б бюджэтных сродкаў ні выдаткоўвай урад на ўзмацненне іхняй ваеннай моцы, пры неабходнасці наўрад ці змогуць абараніць нашу Бацькаўшчыну ад знешняй ваеннай агрэсіі, калі апошняя раптам распачнецца. Настолькі моцныя ў ваенных адносінах міждзяржаўныя блокі і асобныя дзяржавы нас акаляюць.

Хацелася б, каб нашы вышэйшыя дзяржаўныя кіраўнікі як мага хутчэй прыйшлі да ўсведамлення гэтых простых ісцін і кардынальна змянілі сваю палітыку ў патрэбным накірунку. Бо менавіта ў гэтым наша выратаванне. Толькі такім чынам мы зможам захаваць сваю ідэнтычнасць, дзяржаўную незалежнасць, эканамічны і палітычны суверэнітэт. Пакуль яшчэ не позна.

– Дзякуй, Генадзь Міхайлавіч, за глыбокі роздум пра лёс беларускай навукі. Дазвольце ад "Народнай Волі" павіншаваць вас з заўтрашнім юбілеем і пажадаць добрага здароўя і творчага плёну ў далейшым!

– Вам дзякуй за віншаванне! Будзем спадзявацца, што беларуская навука пераадолее стрыножанасць і парадуе грамадства сур'ёзнымі дасягненнямі.

Іван ПАЎЛОЎСКІ.

ЭКОНОМИКА

На гродненских предприятиях ощущают российский кризис

Некоторые гродненские промышленные предприятия в январе перешли на неполную рабочую неделю. Еще несколько руководителей производств не исключают, что могут последовать тому же примеру.

С середины января, сообщает «Вечерний Гродно», на неполную рабочую неделю (4 дня) перешли два крупных машиностроительных предприятия – ОАО «БелТАПАЗ» и ОАО «Гродненский завод торгового машиностроения». Основные причины этого – снижение экспорта продукции в Россию и, как следствие, уменьшение объемов производства.

Сложная экономическая ситуация коснулась ПТК «Химволокно» ОАО «Гродно Азот». По словам начальника управления социального развития ОАО «Гродно Азот» Виктора Русака, в январе три недели «Химволокно» было на четырехдневке и только с начала февраля перешло на полную рабочую неделю. В то же время ОАО «Гродно Азот» функционирует в обычном режиме.

В недельный отпуск в конце января – начале февраля ушло ОАО «Гродненская обувная фабрика "Неман"». Работникам при этом сохранили зарплату – две трети тарифной ставки первого разряда.

На других промышленных предприятиях, к примеру ОАО «Белкард», не исключают, что тоже могут перейти на неполную неделю. Большая часть продукции шла на экспорт в Россию и на белорусские гиганты – МАЗ и БелАЗ. По информации заместителя председателя Гродненского областного профсоюза Анатолия Сороки, уже в декабре ОАО «Белкард» было вынуждено приостановить работу. Сейчас на предприятии готовят новый график для рабочих с учетом объемов производства.

ЧУЛІ?

Крымінальная справа супраць Баўмгертнера спынена

Крымінальная справа ў дачыненні да былога генеральнага дырэктара «Уралкалія» Уладзіслава Баўмгертнера ў Расійскай Федэрацыі спынена.

Пра гэта заявіў генеральны пракурор Беларусі Аляксандр Канюк.

Між тым ён падкрэсліў, што *«спыненне гэтай крымінальнай справы не азначае, што нельга заяўляць іскі пра кампенсацыю шкоды».*

«Сам факт спынення крымінальнай справы ў дачыненні да Баўмгертнера не азначае, што ў парадку грамадзянскага судаводства нельга будзе падаць іск», – заявіў Канюк.

Генпракурор паведаміў, што ў бліжэйшы час правядзе перамовы з Генеральнай пракуратурай Расіі, на якіх плануе абмеркаваць у тым ліку пытанне аб кампенсацыі для Беларусі ўрону па калійнай справе.

РЭЦЭПТ

Беларускіх лекаў будзе больш

У 2015 годзе ў Беларусі будзе асвоена вытворчасць 140 лякарстваў, паведаміў міністр аховы здароўя Васіль Жарко.

Больш за тое, у планах чыноўнікаў павялічыць долю айчынных прэпаратаў на ўнутраным рынку да 50 працэнтаў. Паводле вынікаў 2014 года айчынныя лякарствы займаюць 37,6 працэнта рынку ў грашовым выражэнні.

Васіль Жарко адзначыў, што айчынныя прэпараты па ўсіх параметрах ідэнтычныя імпартным і пры гэтым значна таннейшыя. Сярэдняўзважаная цана айчыннай упакоўкі – 1,36 долара, у той час як імпартная каштуе 4,72 долара, адзначыў міністр. Між тым у Міністэрстве аховы здароўя занепакоены неабгрунтаваным імпартам лякарстваў і маюць намер прыняць меры для вырашэння гэтай праблемы. Якім чынам, міністр не патлумачыў. Няўжо проста закрыюць уваход на беларускі рынак імпартным лякарствам? А значыць, пазбавяць нас права выбару, чым лячыцца.

КРЫМІНАЛ

Канфіскавалі псіхатропы на $700 тысяч

20-гадовы наркадылер затрыманы, яго чакае суд.

Як высветлілі спецыялісты Следчага камітэта, 20-гадовы непрацуючы мінчанін замаўляў псіхатропныя рэчывы праз інтэрнэт для перапродажу. У лістападзе мінулага года хлопца арыштавалі супрацоўнікі наркакантролю Барысаўскай раённай міліцыі – у момант затрымання ён забіраў праз закладку чарговую партыю наркотыкаў вагой у пяць кілаграмаў.

Яшчэ каля 1,2 кілаграма небяспечных рэчываў знайшлі ў час агляду аўтамабіля падазронага. Да таго ж 200 грамаў псіхатропаў хлопец збіраўся забраць у схованцы ў Смалявіцкім раёне, каб потым перапрадаць іх.

Як падлічылі спецыялісты Следчага камітэта, да спажыўцоў, сярод якіх маглі быць падлеткі, не дайшло каля 10 тысяч разавых доз на суму каля 700 тысяч долараў. На наркадылера завялі крымінальную справу.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Чым болей пакут, тым лепшы прысуд

У Кітаі пры дапамозе медыцынскага абсталявання мужчынам даецца магчымасць звдаць на сабе, якія пакуты і боль адчуваюць жанчыны пры народзінах дзіцяці. Мала хто вытрымлівае працэс больш як пяць секунд...

Гарэлкаю заліўшы клёк,
Лявон па завядзёнцы
Дакор выказваў і папрок
Сваёй ціхмянай жонцы:
– Не маю радасці ані,
Працую як пракляты,
І, натуральна, дзень пры дні
Без сіл іду дахаты.
І выхадных, лічы, няма –
Нядзелі і суботы,
Бо дома – ведаеш сама –
Таксама спрэс турботы.
Ні пасядзі, ні паляжы –
Тэлеэкран не бачу:
То я кручуся ў гаражы,
То рамантую дачу.
Не чую я ні рук, ні ног,
Заўсёды ў крук сагнуты...
Пасля скання ўважыць Бог
За ўсе мае пакуты.
І скажа мне Гасподзь, бадай:
"Было табе пагана,
Дык і трымай
Пуцёўку ў рай,
Дзе вечная нірвана".
А ты? Хіба такі ж хамут
Усё жыццё насіла?
Жыла – не ведала пакут,
Не прыкладала сілы.
І як цябе Ён "падграбе",
Дык пеклам пакарае.
Нібы вушэй сваіх, табе
Не ўбачыць, жонка, раю.
Не абярэшся ты бяды –
Папомніш слова гэта!
Пакорна з мужам, як заўжды,
Згаджалася кабета...
Як толькі сыдзе век зямны,
Душа – ужо не ў целе.
Амаль што дзень у дзень яны
У Неба адляцелі.
Не Бог і нават не Пятро –
Прасвечвалі анёлы,
Судзілі іхняе нутро.
Лявон, як сват, вясёлы:
– Ну, пасылайце ў рай мяне
За ўсе мае пакуты!
Але яму сказалі:
– Не!
А пойдзеш у смалу ты.
У рай затое з-за пакут
Пашлём тваю "палову".
Лявон, пачуўшы той прысуд,
Як кажуць, страціў мову.
А потым акрыяў:
– Калі
Ёй выпадалі мукі?
Ці ж у яе жыцці былі,
Як у мяне, дакукі?
Я працаваў, як чорны вол...
– Лухта! Ці ж праца – дзіва?
Яна, – падсумаваў анёл, –
Дзіцёнка нарадзіла...

НАБАЛЕЛА!

"Забудова" ляжыць на лапатках

"Пасёлак Чысць – маленькая Швейцарыя". Пад такім вось загалоўкам 14 сакавіка 2007 года на беларускім Радыё Свабода прагучала перадача вядомага беларускага журналіста-падарожніка і народнага знаўца гісторыі Зміцера Бартосіка. Тады наш госць, упершыню ўбачыўшы пасёлак, быў вельмі прыемна ўражаны чысцінёй і парадкам самога пасёлка, яго інфраструктурай – сучаснай школай, садкамі і, канешне ж, цудоўнай, еўрапейскага тыпу бальніцай!

Будаўнічыя прадпрыемствы "Забудовы" тады забяспечвалі працай і прыстойным заробкам не толькі чысцінцаў, але і жыхароў самога Маладзечна, навакольных вёсак. Тут мелі магчымасць атрымаць працу нават людзі з суседняга Вілейскага раёна. Усе немясцовыя работнікі "Забудовы" забяспечваліся транспартам за кошт прадпрыемства.

У той час і сапраўды выглядала ў нас усё на вышэйшым узроўні. Псавала імідж пасёлка толькі адсутнасць Дома культуры. Але гэта праблема неяк неўзабаве вырашылася. У 2010 годзе хоць і меншы, як планавалася, але культурны цэнтр урэшце для чысцінцаў быў пабудаваны.

Прайшло амаль восем год пасля таго, як Зміцер Бартосік так узвысіў Чысць, надаўшы пасёлку статус еўрапейскай краіны. Тады і думкі ні ў кога не ўзнікала, што такая магутная будаўнічая арганізацыя праз нейкія восем год можа апынуцца ў стане поўнага банкруцтва.

На сённяшні дзень на ўсіх без выключэння цэхах "Забудовы" вісяць замкі! Калі які-небудзь папрацуе адзін-два тыдні ў месяц, то гэта вельмі добра! Канторы пераведзены на трохдзёнку і на дзве трэці заробку. Заробак спецыялістаў і рабочых зваліўся на паўтара-два з паловай мільёны рублёў (!), хапае толькі на аплату камуналкі. Людзі пачалі масава звальняцца. Адны ўліліся ў войска "дармаедаў", а іншыя рушылі ў Мінск хоць на трохмільённы заробак! Але ж гэты выхад з цяперашняга становішча часовы. Бо паўмільённае войска "дармаедаў" неўзабаве будзе "расфарміравана", а Мінск наўрад ці зможа забяспечыць усіх добрымі заробкамі.

Для чысцінцаў узніклыя праблемы абярнуліся пастаянным галаўным болем. Яны ніяк не могуць уцяміць, чаму і па якой прычыне апынуліся ў такім заняпадзе "Забудова". Яна ж пастаянна нарошчвала выпуск прадукцыі, у яе ніколі не ўзнікала праблем са збытам. Усё, што выраблялася на прадпрыемстве, карысталася добрым попытам не толькі ў сваёй краіне, але і далёка за яе межамі.

І вось сёння мы бачым тое, што бачым! Наша «Забудова», на вялікі жаль, ляжыць, як кажуць, на лапатках, прыціснутая нейкім цяжарам, невядомым нам, чысцінцам.

Як і чаму так здарылася?! Сярод мясцовага насельніцтва ходзяць розныя чуткі пра банкруцтва "Забудовы". Адны спасылаюцца на цяжкасці агульнадзяржаўнага эканамічнага становішча. Іншыя тлумачаць, што гэта нейкая мафіёзная сіла мэтанакіравана абанкруціла прадпрыемства-карміцеля, каб пасля ім завалодаць. Існуе яшчэ і вось такая версія – "Дажынкі" ў Маладзечне! Усім вядома, што "Забудова" ўклала львіную долю ў падрыхтоўку горада да свята. А вось ці заплаціла дзяржава нашаму прадпрыемству ўсе грошы, пытанне застаецца адкрытым. Людзі маўчаць, ніхто нічога не ведае. Я таксама, як і шматлікія пасялкоўцы, схіляюся больш да апошняй версіі банкруцтва. Бо пераважна менавіта пасля "Дажынак" "Забудова" пачала залазіць у вялізныя крэдыты, каб забяспечыць працаздольнасць сваіх прадпрыемстваў!

Меркаванняў існуе цэлер вельмі шмат, а вось канкрэтна і афіцыйна ніхто не асмельваецца назваць прычыну гібелі "Забудовы". Нават у самім "штабе" гэтага некалі будаўнічага гіганта не ведаюць пра яго перспектывы.

Але, як кажуць у народзе, адна бяда не ходзіць, яна за сабой іншыя водзіць! Так і ў нашай Чысці. Працаўладкавацца практычна немагчыма! А хто пакуль што мае нейкую працу, то заробак атрымлівае мізэрны. Нават пры выкананні плана і то з пастаяннай затрымкай! Апынуўшыся ў такім незайздросным становішчы, пасялкоўцы, як вужакі, выкручваюцца, як толькі могуць. Каб не быць пакараным, трэба заплаціць кожны месяц своечасова па ўсіх разліках. Бо ў людзей ніхто не пытае, маюць яны сродкі ці не. Цэны на ўсё маланкава растуць. А гіне на вачах не толькі "Забудова"...

Возьмем, напрыклад, наша "бясплатнае" медыцынскае абслугоўванне. Чаму яно нам так дорага абыходзіцца? Я маю на ўвазе ў самую першую чаргу тое, што ўжо на працягу некалькіх год у Чысцінскай бальніцы адсутнічае магчымасць прайсці рэнтгеналагічнае абследаванне. Па графіку два разы на тыдзень павінна прыязджаць перасоўная флюараграфічная ўстаноўка. Але з-за частых паломак аўтамабіля графік парушаецца. Былі выпадкі, калі машыны тыднямі не было. У Чысцінскай бальніцы ёсць два стаматалагічныя кабінеты, інфекцыйнае аддзяленне, тэрапія. Адкажыце: на якую якасць лячэння без рэнтгенаўскіх абследаванняў у гэтых аддзяленнях можна разлічваць?

Я сам у мінулую восень, каб вызначыцца з лёсам аднаго зуба (рваць ці лячыць), вымушаны быў тройчы ездзіць у Маладзечна на рэнтген. Літаральна днямі дачка двойчы ездзіла па падазрэнні на запаленне лёгкіх. Дзясяткі чысцінцаў кожны дзень, хворыя ці здаровыя, на сваім транспарце альбо на нанятым вымушаны ехаць за дваццаць пяць вёрст, каб зрабіць здымачак, без якога доктар проста не ў стане вызначыцца з дыягназам.

Усе гэтыя пакуты ў пошуках здароўя па кабінетах "бясплатнага" медабслугоўвання, акрамя грашовых сродкаў, адбіраюць шмат нерваў і часу. Шкада, вельмі шкада, што імідж нашай бальніцы і пасёлка ў цэлым расце толькі на паперы.

Са старонак абласной газеты я выпадкова даведаўся, што да нас у пасёлак прыязджаў прэм'ер-міністр на сустрэчу з мясцовым актывам. Цікава толькі, з якім актывам і хто іменна прысутнічаў на сустрэчы. Якія пытанні задаваліся і што прэм'ер хаця б абяцаў, газета чамусьці прамаўчала. Мусіць, не рашылася ўсё-такі напісаць праўду. Горкую, але праўду!

Калі б я сустрэўся з прэм'ерам, абавязкова задаў бы яму наступныя пытанні:

1).Якая прычына руйнавання "Забудовы"?

2).Ці ёсць хоць якая надзея на адраджэнне гэтага прадпрыемства ў бліжэйшы час?

3).На што могуць разлічваць "дармаеды"? На працоўныя месцы з прыстойным заробкам ці адразу ж на вязніцу?

4).Ці вернецца ў цывілізаванае і аб'ектыўнае рэчышча прыватызацыя жылля для грамадзян, якія, пражыўшы 25 год у бетоннай кватэры, свой паўтарагадовы заробак цалкам аддалі ў ЖКГ?

5).Ці запраце і калі рэнтгенкабінет у пасёлку Чысць (малой Швейцарыі)?

Алесь РАТКЕВІЧ.
г.п.Чысць Маладзечанскага раёна.

ВОДГУК

Не забывай, дзяржава, дзяцей вайны...

У адным з нумароў "Народнай Волі" змешчаны ліст Е.Дуброўскага "...А отцы наши полегли когда-то за Отечество". Матэрыял невялічкі, а закранутая тэма – бязмежная. Асабліва гэта тычыцца беларусаў. Таму што вайна на тэрыторыі нашай зямлі вялася бесперапынна с 1941-га па 1944 год.

Асабліва пакутавалі дзеці. Тыднямі даводзілася сядзець у балотных імхах, лясных імшарах без ежы і вады. Вы можаце ўявіць такую сітуацыю, калі сэрца маці не вытрымлівае і яна просіць бога забраць да сябе яе дзяцей, таму што яны, апухлыя ад голаду і холаду, знаходзяцца ў беспрытомнасці?

Страціўшы здароўе ў дзяцінстве, большасць "дзяцей вайны" засталіся на ўсё жыццё хворымі. Да таго ж і пасляваенныя гады не былі спрыяльнымі для паляпшэння іх жыццёвага стану.

Выжыванне кожнага "дзіцяці вайны" – гэта цэлая гісторыя. Прычым нярпостая.

Мой муж 1938 года нараджэння, яго сястра – 1936-га. У ваеннае ліхалецце цудам выжылі. За сувязь маці з партызанамі іх двойчы ставілі да сцяны, каб расстраляць. Першы раз іх уратаваў стараста (ён быў родзічам маці). Другі раз – не вытрымаў гэтага відовішча немец (мабыць, у яго дома былі такія ж маленькія дзеці).

І мой муж, і яго сястра вельмі рана сышлі ў другі свет. Вайна і тут зрабіла сваю чорную справу.

Бацька майго мужа, лейтэнант Іван Цімафеевіч Волкаў, загінуў у першы год вайны ў баях пад Смаленскам. Адна з газет пісала, што ў Дняпры вада была чырвонай, як кроў.

Прыкра і крыўдна за дзяржаву. Ніколі і ніяк яна не засяродзіла ўвагу на гэтай хвалюючай тэме. І ніякім чынам, ні маральна, ні матэрыяльна, не падтрымала нашчадкаў загінуўшых.

А як хацелася б асірацелым хлопчыкам і дзяўчынкам, затым юнакам і дзяўчатам, а зараз і сталым ужо людзям пранесці праз жыццё пачуццё гонару за свайго бацьку, ведаць, што ён не проста загінуў на вайне, а абараніў усіх нас ад ворага, не пашкадаваўшы свайго жыцця, каб мы былі вольныя. І што, памятаючы гэта, дзяржава аддзячыла нам, яго дзецям, клопатам і ўвагай.

На вялікі жаль, гэтага не было.

Няўжо і не будзе?

З павагай – Людміла СІНІЦЫНА.
Віцебск.

СТРАТА

Сказала "Бывай!" – і заплакала...

20 лютага на 90-м годзе жыцця пайшла з жыцця старэйшая пісьменніца Беларусі, аўтар "Народнай Волі" Лідзія Львоўна Арабей.

Лідзія Львоўна нарадзілася 27 чэрвеня 1925 года ў вёсцы Нізок на Уздзеншчыне. Чалавек складанага лёсу, яна спазнала няўтульнае дзяцінства, страты і роспач у гады апаленага вайной юнацтва, аднак дзякуючы падтрымцы земляркоў-уздзенцаў, і найперш літаратараў, яна адбылася як таленавітая пісьменніца.

Літаратурную творчасць Лідзія Арабей пачала ў 1945 годзе, працуючы побач з Якубам Коласам, Кандратам Крапівой, Пятром Глебкам і іншымі, хто складаў і складае гонар беларускай літаратуры. Ад сталых яна ўзяла ашчаднасць да слоўца, шчырасць адносін і бязмежную любоў да Бацькаўшчыны. На яе творах выхоўваліся дзеці прыйшоўшых з вайны франтавікоў-беларусаў і партызан. Не маючы сваіх дзяцей, яна вельмі любіла смех дзетвары і прысвяціла ёй не адно апавяданне.

Пахаваўшы мужа, Лідзія Львоўна доўгі час жыла самотна, шмат разважала над сэнсам жыцця, а адна з яе апошніх кніг так і называецца «Пошукі ісціны». Яна балюча ўспрыняла падзел саюза пісьменнікаў, страту Літфонду, нізкі ўзровень твораў і адарванасць сучасных пісьменнікаў ад народа. Як пуцяводныя зоркі служэння нацыі на яе стале ў доме па вуліцы Натуралістаў у Мінску заўжды ляжала газета «Народная Воля» і лунаў бел-чырвона-белы сцяг.

30 мая 2013 года Лідзія Львоўна апошні раз наведала родны матчын дом у Нізку. Сказала яму «Бывай!» – і заплакала. Прадчувала?..

Невымерны боль ад адыходу на вечны спачын старэйшага сябра, заўсёды маладой душой і сэрцам суразмоўцы, пісьменніцы, чыя творчасць служыла і будзе служыць беларусам, праціне сэрцы ўсіх, каму дарагое беларускае слова.

Віктар ХУРСІК.

КОЛОНКА ЮРИСТА

На вопросы читателей «Народной Воли» отвечает юрист, руководитель правозащитного центра «Правовая помощь населению» (Киев, Украина) Олег ВОЛЧЕК.

Продать можно только дом

Может ли гражданин продать земельный участок, который оформлен в пожизненное наследование, если дом сгорел при пожаре, а на участке остались только забор и деревья?
Владимир Орланский, житель Минской области.

Предметом договоров купли-продажи, мены, дарения, аренды, ипотеки могут быть только земельные участки, находящиеся в частной собственности (ст.47 Кодекса Республики Беларусь о земле).

Вам земельный участок предоставлен в пожизненное наследуемое владение, поэтому продать его Вы не можете. Все сделки, предметом которых являлись такие участки, являются недействительными (ст.48 Кодекса).

Продать Вы можете только капитальное строение, которое расположено на земельном участке. Но, поскольку дом был уничтожен во время пожара, для начала Вам необходимо зарегистрировать в территориальной организации прекращение права собственности на жилой дом, а затем обратиться в местный исполком для получения разрешения на строительство нового капитального строения.

Дальше Вы действуйте в зависимости от Ваших возможностей.

Можно возвести жилой дом с постройками, зарегистрировать объект недвижимости и затем продать. А можно начать строительство нового объекта и затем законсервировать капитальное строение. После регистрации незавершенного законсервированного капитального строения Вы можете продать его. В настоящее время запретов на продажу таких объектов нет.

Не зарегистрирован – платишь коммуналку по полной

Я купил в деревне дом, в котором проживаю с 2008 года. В Гомеле у меня есть квартира, где я зарегистрирован. Согласно указу президента №413 от 2008 года, я прохожу регистрацию в деревне по месту пребывания. В связи с тем, что я не проживаю в Гомеле, работники ЖКХ лишают меня субсидии на оплату воды, электричества. Пять месяцев обращаюсь во все инстанции ЖКХ, но они не хотят выполнять требования данного указа, а отсылают в суд. Прошу мне помочь восстановить мои права.
Петр Скачок, житель Гомеля.

Пунктом 21 Положения о регистрации граждан по месту жительства и месту пребывания, утвержденного указом президента Республики Беларусь от 07.09.2007 №413, определено, что регистрация граждан по месту пребывания осуществляется на срок до одного года и осуществляется без снятия их с регистрационного учета по месту жительства. Вы проживаете в деревне с 2008 года, значит, регистрация уже не носит временный характер.

Поскольку у Вас отсутствует регистрация в [illegible]

Обвиняемый имеет право...

Против моего сына, который проходит военную службу в Минске, возбуждено уголовное дело по ч.1 ст.445 УК РБ. Более месяца я пишу письма в Министерство обороны, Следственный комитет, прокуратуру, чтобы мне разъяснили, в чем он обвиняется. У сына также нет никаких документов. Каким у него права? Может ли он ознакомиться с материалами дела? Могу ли я представлять интересы сына?
Тересса Горелик, Минск.

Права обвиняемого закреплены в ст.43 [illegible]

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТЕМЫ

Господин Шевцов, мы живем не в Швеции, а в Беларуси...

В старом анекдоте один персонаж говорит, что был во Франции и пил коньяк фурорами. «Может, фужерами?» – спрашивает другой. «Может, и фужерами – я в этом вопросе не копенгаген», – отвечает первый.

Этот анекдот я вспомнил, читая как-то интервью депутата Палаты представителей Д.Шевцова о частичной оплате посещений поликлиники. Оказывается, эту идею господин Шевцов проталкивает в жизнь уже 7 лет и наконец нашел поддержку у кое-кого в правительстве. В своей правоте Д.Шевцов особенно утвердился после поездки в Швецию и Америку (может, США?). Про Америку он ничего не говорит, а вот о Швеции сообщает, что она *«в вопросе медобслуживания вышла на передовые позиции буквально за 25 лет, и это напрямую связано с введением частичной оплаты»*. Правда, далее выясняется, что шведы платят за конкретную консультацию врача, а не за талон на его посещение, как предлагает Д.Шевцов. И платят шведы 12–15 евро, то есть в 40–50 раз больше, чем предлагается платить белорусам. А после 10 посещений (не указано, за какой срок) оплата и вовсе снимается. Это далеко не единственное противоречие в рассуждениях инициатора оплаты. Попытаемся понять суть предложенной идеи и оценить ее возможную пользу, учитывая, что Д.Шевцов изучал не только лечебное дело, но и организацию здравоохранения, является председателем Белорусской ассоциации врачей и т.д.

1.Главная проблема, которую нужно решить, – 2% населения слишком часто приходят в поликлинику: кто каждый день, а кто через день, или 200 раз в год.

Это, на первый взгляд, немало. Но кто же эти любители «просто так» посещать поликлинику? Скорее всего, это люди с теми отклонениями в психике, которые могут обостряться по разным причинам, тем более во время болезни. Такие люди были всегда, и едва ли плата за посещение в размере стоимости проезда в транспорте их остановит. Существование таких людей я только предполагаю и не припомню своих встреч с ними. Зато знаю множество тех, для кого предстоящее посещение поликлиники – все равно, что необходимость проводить себя в последний путь, а каждый состоявшийся визит они вспоминают как навязчивый кошмарный сон. Я уверен, что эти посетители, не желая повторения этого кошмара, внимательно слушают врача и не ходят на прием только ради того, чтобы еще раз услышать сказанное врачом раньше.

2.Доставая копейку из своего кармана, пациент начинает беречь свое здоровье.

Мой хороший знакомый должен постоянно ежедневно принимать две таблетки для лечения хронической болезни. Сегодня они стоят не один десяток рублей.

Периодически, для профилактики другой хронической болезни, он два месяца принимает еще 6 таблеток в день общей стоимостью 22.000 рублей.

Кроме того, при появлении некоторых болезненных ощущений, знакомый три раза в день принимает 3 таблетки на сумму 16.000 рублей.

Сколько денег расходует заболевший обыкновенной простудой, бывший главврач Д.Шевцов должен знать, не выезжая за рубеж.

Поэтому пациент, доставая копейку из своего кармана еще и на талон для посещения поликлиники, намного бережнее относиться к своему здоровью не станет, поскольку уже потратил на здоровье немалую сумму своих сбережений. Если, разумеется, талон не будет стоить, при наших зарплатах, как консультация помощника врача в Швеции.

3.Пациент уважительнее относится к доктору в частном медицинском центре, где он платит за визит, чем к врачу в государственном медучреждении, который лечит бесплатно.

Я скептически отношусь к качеству лечения в частных медцентрах, хотя, скажем так, технологический уровень организации работы там выше, доктора гораздо больше времени уделяют пациенту и имеют возможность оперативно провести необходимые исследования, поскольку пациент готов их тут же оплатить. И тем не менее даже платными услугами лично я пользуюсь в государственных медучреждениях. А совсем недавно от неожиданной болезни меня избавляли в обычной клинике в плановом порядке, бесплатно.

Дело в том, что мне претит сама мысль о том, что за два миллиона зарплаты врач сделает свою работу лучше, чем за один. В любой профессии настоящий мастер, взявшись за дело, работает с полной возможной отдачей. И таких мастеров в нашей медицине большинство. Будь иначе, мы уже давно вымерли бы. Из этого, конечно не следует, что врачи должны работать за копейки.

А преимущества частных центров происходят от степени их нагрузки. Моя родная поликлиника обслуживает район с населением почти 70.000 человек и принимает в день от 2500 до 3000 человек. Давайте так же загрузим любой частный центр и в конце первого же дня работы послушаем, что скажут о нем пациенты.

4.Незачем ходить в поликлинику больше 11 раз в год.

Д.Шевцов уверен, что у нас в стране медицина закрепилась на хорошем уровне, поэтому необходимости в частых посещениях нет. Эта убежденность наводит на печальные мысли. Да, есть счастливчики, которые почти не болеют, «кто не курит и не пьёт и здоровенький помрет». Но вот один мой такой знакомый в 55 лет по необходимости прошел широкое обследование. В итоге выяснилось, что у него имеется... шесть заболеваний, о которых он и не подозревал, т.к. пока они себя не проявили. В поликлинику мы приходим, как правило, в случае острого течения болезни. Врач осмотрел больного, выписал таблетки, назначил анализы. Разбираться с теми болезнями, на которые больной не жалуется, врачу некогда – за дверью очередь. А ведь затаившиеся болезни ждут своего часа, чтобы заявить о себе во весь голос. Сколько тогда визитов к врачу потребуется пациенту?

5.Через все интервью красной нитью проходит неуемное желание любой ценой получить с пациента денежку за симпатичный талончик, распечатанный в регистратуре на компьютере.

Сегодня самая большая очередь в поликлинике – на сдачу общего анализа крови. Как представляет себе реформатор бесплатного здравоохранения процесс оплаты посещения?

6.С вводом оплаты посещений поликлиники пациентов станет меньше.

Вспомнился вдруг случай, произошедший в 1950-х годах в одной из поликлиник Минска. К хирургу принесли грудного ребенка, который задыхался и синел на глазах. Жизнь малыша подвергалась серьезной опасности. По всему выходило, что без операции не обойтись. Чтобы принять решение, позвали главврача. Высокий могучий мужчина, врач, прошедший войну, внимательно осмотрел подготовленного к операции ребенка, который уже не кричал, а хрипел. Неожиданно для всех главврач взял ребенка за ножки (люди потом говорили: за пятки) и, держа его на весу вниз головой, несколько раз увесисто шлепнул по попке. После очередного шлепка изо рта ребенка на пол упала пуговица, у него прорезался голос, и он заорал во все горло. Думаю, и сегодня стоит вспомнить имя этого доктора: Михаил Николаевич Палтарак, замечательный человек, по стечению обстоятельств, отец моего одноклассника. Этому ДОКТОРУ не пришло бы в голову придумывать способы «не пущать» больных людей (чем бы они ни болели) в поликлинику.

Подведем итоги.

В Беларуси государство вкладывает немало средств в здравоохранение, но не столько, сколько нужно. В то же время до сих пор ключевой формой организации здравоохранения является внедренная полвека назад талонная система, которая в те времена была шагом вперед. При нынешнем состоянии медицины, с учетом ее возможностей и достижений явно требуется другой подход. Вместо этого предлагается очередное мероприятие сомнительной пользы по принципу: с миру по нитке – голому рубашка. Ничто так дорого не стоит, как здоровье. Особенно когда его нет. И крохоборство в этом случае не только неуместно, но и принижает значение обсуждаемой проблемы. Чтобы платить за медуслуги так, как платят те же шведы, нам вначале нужны их доходы. Вот о чем нужно подумать господину Шевцову.

Михаил ЗАПОЛЬСКИЙ, минчанин.

КТО ЕСТЬ КТО

Его избрание стало сюрпризом

*Парламент Греции избрал президентом страны юриста, известного консервативного политика **Прокописа Павлопулоса.***

То, что выбор пал на Павлопулоса, стало сюрпризом. До сих пор фаворитом считался другой консервативный кандидат – еврокомиссар Димитрис Аврамопулос.

Афинская газета «Неа» пишет, что, выдвинув кандидатуру Павлопулоса, премьер-министр Ципрас вызвал некоторую оторопь. В то же время «после президентских выборов 1995 года в Греции устоялась демократическая традиция, согласно которой правящая партия предлагает в качестве кандидата на пост президента страны оппозиционного политика. Весьма отрадно, что премьер-министр Ципрас продолжил эту традицию», подчеркивает политолог Яннис Претендерис в интервью телеканалу Mega.

Прокопис Павлопулос родился 10 июля 1950 года в Каламате. По образованию он юрист. Учился в Париже, в Сорбонне, в 1977 году получил докторскую степень в области публичного права. В 1978–1979 годах служил в армии. Затем последовали несколько лет академической карьеры. Павлопулос – автор нескольких книг. В 1996 году он был избран депутатом парламента Греции от партии «Новая демократия», затем переизбирался в 2000, 2004, 2007, 2009 и 2012 годах.

Был заместителем министра при председателе правительства и пресс-секретарем правительства в 1989–1990 годах, возглавлял юридическое управление в администрации президента Константина Караманлиса (1990–1995 годы), министром внутренних дел, госадминистрации и децентрализации (2004–2007 годы), министром внутренних дел (2007–2009 годы). Павлопулос женат, у него трое детей.

Он был министром внутренних дел в то время, когда в конце 2008 года Грецию захлестнула беспрецедентная волна насилия, вызванная гибелью в Афинах от пули полицейского 15-летнего подростка. Тогда Павлопулоса обвиняли в том, что он недостаточно жестко выступил против погромщиков. Сам он заявлял, что использовал тактику деэскалации, которая, к слову сказать, на самом деле сработала и позволила избежать новых жертв.

Премьер Ципрас говорит о «демократическом чутье» Павлопулоса и о том, что он пользуется широкой поддержкой «как в обществе, так и в парламенте».

Симпатии левого электората Павлопулос мог заслужить прежде всего благодаря тому, что в прошлом однозначно дистанцировался от жестких мер экономии, которые предписывает текущая программа по спасению Греции. В конце 2014 года он выступил с критикой ЕС, МВФ и ЕЦБ – членов так называемой «тройки кредиторов», которые якобы надавили на тогдашнего консервативного премьер-министра Антониса Самараса и добились аннулирования спорного закона о списании части долгов частных кредиторов. Кроме того, Павлопулос назвал введенный при правительстве Самараса новый налог на недвижимость «противоречащим конституции».

Самарас, однако, не отличается злопамятством: сразу после выдвижения своего однопартийца Павлопулоса в качестве кандидата в президенты бывший премьер ясно дал понять, что консерваторы, «разумеется», проголосуют в парламенте за него. Поэтому само голосование стало в итоге простой формальностью.

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

СЛЫШАЛИ?

«Дорогой друг», – писал Ганди Гитлеру

Это было 23 июля 1939 года. *«Дорогой друг,* – написал в тот день Ганди в письме, адресованном Гитлеру. – *Мои знакомые настояли на том, чтобы я написал Вам во имя человечности. Я долго отказывался выполнить эту просьбу, так как я думал, что мое письмо может быть воспринято как проявление высокомерия».* Наивным кажется текст *(господину Гитлеру, Берлин, Германия), в котором лидер индийского движения за независимость, известный теоретик философии ненасилия призывал Гитлера не развязывать войну:*

«Очевидно, среди всех людей Вы единственный, кто в состоянии предотвратить войну, которая может отбросить человечество в период варварства. Неужели Вам так необходимо заплатить за Вашу цель такую цену, даже если Вам кажется, что ее стоит добиваться? Не прислушаетесь ли Вы к человеку, который всегда отвергал – причем очень успешно – метод войны? Если в Вас ошибся, простите меня за это письмо».

Несколько недель спустя началась Вторая мировая война. Письмо Ганди можно найти в сборнике под названием «Письма, которые представляют мир», в который издатель Шон Ашер включил 125 необычных писем – переписку всемирно известных личностей, а также совершенно простых людей.

Основа книги, которая была издана в Великобритании в 2013 году и теперь переведена на немецкий язык, – такая же необычная интернет-страница, созданная Ашером. По данным издателя, здесь собраны около 900 писем – это своего рода онлайн-музей переписки.

«Die Welt», Германия.

МНЕНИЯ ЭКСПЕРТОВ

Что НАТО может противопоставить России?

Война в Украине и угроза конфликта в странах Балтии затрагивают фундаментальные вопросы о военном союзе Запада. Для чего нужен блок НАТО? Может ли альянс решать острые вопросы? Верят ли по-прежнему потенциальные агрессоры в то, что, как указано в статье 5 учредительного договора НАТО, нападение на одного члена НАТО будет рассматриваться как нападение на всех?

Вот мнения известных экспертов.

Уэсли КЛАРК, генерал, бывший командующий объединенными силами НАТО в Европе:

Путин пользуется слабыми местами НАТО

Западные демократии всегда традиционно медленно реагировали на угрозы. Достаточно вспомнить, как Франция и Великобритания не смогли ответить на оккупацию Гитлером Рейнской области в 1936 году. Сегодня демократии не могут осознать стоящий перед ними военный вызов...

Они не хотят признать, что Путин, "выступающий за мир", на самом деле является главным сторонником войны. Путин играет в политику. Он манипулирует средствами массовой информации, он разыгрывает экономическую карту, он маневрирует. Он понимает, как действуют западные демократии. Европа пережила в XX веке две разрушительные войны, и третьей никто не хочет. Он понял, что все ему может сойти с рук, так как применять силу западные демократии не хотят.

Политические лидеры стран НАТО должны помогать формировать общественное мнение. Они должны четко осознавать ситуацию, называть вещи своими именами и не избегать ответственности. Западные лидеры не должны робеть, они не должны бояться Владимира Путина.

"Зеленые человечки" ничем не отличаются от тех приемов, которыми пользовался Гитлер, когда развязывал Вторую мировую войну, когда немецкие солдаты, переодетые в форму армии Польши, напали на немецкую радиостанцию и убили несколько человек. Эта провокация стала поводом для нападения Германии на Польшу. Такого рода трюки и уловки существовали всегда.

"Зеленые человечки" – не что иное, как российский спецназ, и доказательств тому достаточно прямо у нас перед носом, но мы не могли заставить себя говорить об этом, потому что мы не хотели признавать, какими должны стать последствия прямой российской агрессии.

Андерс РАСМУССЕН, бывший генеральный секретарь НАТО:

Российская агрессия – повод проснуться

Лично я чувствую невероятное разочарование. Я считаю, что долг нашего поколения был в том, чтобы включить Россию в конструктивное партнерство. Крах коммунизма и развал Советского Союза предоставили великолепную возможность реализовать давнюю мечту европейцев о единой, свободной и мирной Европе, и мы правильно делали, что пытались включить Россию в это новое видение мира. Россия, однако, этого видения не разделяла.

Сейчас мы вступаем в новую эру, которая очень напоминает холодную войну. Наши друзья и союзники в странах Балтии сильно озабочены поведением России в немалой степени потому, что одна из доктрин России состоит в том, что Россия сохраняет за собой право вмешиваться в дела других стран для защиты провозглашаемых ею интересов русскоязычного населения. А, как мы знаем, в Эстонии и Латвии таких людей немало.

Россия постоянно испытывает решимость НАТО. Мы уже видели несколько попыток вторгнуться в воздушное пространство стран НАТО. Мы видели несколько очень неприятных инцидентов, таких как захват эстонского офицера, задержание литовского судна. Теперь мы оказались перед лицом новой гибридной войны, и мы должны научиться противостоять ей. Да, все это очень непросто, но, как мне представляется, главная, если не единственная, причина такой гибридной войны – не дать НАТО задействовать пятую статью своего Устава.

Наша позиция должна быть четче сформулирована. Мы извлекаем уроки из нападения России на Украину, мы видели, как быстро действовала там Россия. Главное сейчас – увеличить присутствие НАТО на востоке и укрепить нашу коллективную оборону. Тогда российские власти будут знать, что, если они решат атаковать страну – члена НАТО, они, таким образом, перейдут черту, и противостоять им будут не только войска этой конкретной страны, но и все силы альянса.

Российская агрессия в Украине – повод проснуться для всех. И НАТО должно действовать, исходя из этой новой ситуации.

СТОП-КАДР

Так сустракалі Новы год па месяцавым календары ў сталіцы Філіпін Маніле. Гэта свята адзначаюць з шырокім выкарыстаннем агню і феерверкаў, каб папужаць злых духаў.

На хадулях

Вучні школы культуры і мастацтва ў Порт-оф-Спейне, сталіцы Рэспублікі Трынідада і Табага дэманструюць уменне хаджэння на хадулях.

ЗА БУГАМ

Польшча павялічыла выдаткі на армію

У наступным годзе польскае войска атрымае больш грошай на ўзбраенне. Урад прыняў папраўкі ў закон, якія павялічваюць выдаткі на армію да 2% ВУП. Сёння гэта 1,95%. Нягледзячы на тое, што гаворка ідзе пра 0,5%, на практыцы гэта азначае павелічэнне вайсковага бюджэту на 800 млн злотых.

Такім чынам Польшча выконвае пастановы апошняга саміту NATO ў Ньюпорце. Члены альянсу дамовіліся, што краіны NATO павінны цягам 7 гадоў вывесці выдаткі на армію да 2% ВУП.

На працягу бліжэйшых гадоў Польшча плануе купіць некалькі дзясяткаў верталётаў, сучасныя ракеты для самалётаў F-16, падводныя лодкі і дроны. Галоўнай інвестыцыяй будзе набыццё элементаў так званага антыракетнага шчыта.

ЭВРИКА!

Автомобиль без водителя: из фантастики в реальность?

В Британии объявлено о начале широкой комплексной программы по разработке законодательной базы, испытанию и последующему внедрению на дорогах страны автомобилей без водителя. Правительство заявило, что намерено сделать Британию мировым лидером в этой новой технологии. На реализацию программы выделено 19 млрд фунтов стерлингов, а разработка законодательной базы должна быть завершена к лету 2017 года.

Фантастика становится реальностью? Насколько реалистичны эти планы и удастся ли новой технологии и ее адептам преодолеть главное препятствие на пути ее реализации – консерватизм и скепсис людей.

Ведущий «Пятого этажа» Би-Би-Си Александр Кан беседует с научным сотрудником Высшей школы Циттау-Гёрлитц Иваном Ямщиковым.

– Вы энтузиаст автомобиля без водителя?

– Да, я большой фанат. Здорово, когда будущее уже здесь.

– Я же в этом вопросе полный профан. Расскажите, по возможности сжато и чтобы было понятно такому профану, как я, что это такое, как оно работает.

– Идея в том, что автомобиль управляется искусственным интеллектом. Искусственный интеллект собирает изображения окружающего, данные датчиков движения, анализирует их, распознает, где препятствие, где другой автомобиль, где человек, и движется по заданному вами маршруту, избегая этих препятствий и строго следуя правилам дорожного движения.

– Понятно. Первым разработчиком такого автомобиля без водителя стала компания Google, которая занимается разработкой программного обеспечения. Почему она, автомобиль – это же техника?

– Не знаю, есть ли у вас в автомобиле парктроник, который давно доступен и способен понимать, есть ли спереди или сзади у машины препятствия и на каком они расстоянии. Проблема в том, чтобы анализировать весь объем данных. Человек может делать это довольно быстро. А программы долгое время не справлялись с задачей анализа изображения. Есть двухмерная картинка, а нужно выделить из нее силуэт человека и понять, что это пешеход. Еще сложнее написать программу, которая поймет, что пешеход движется, в каком направлении и с какой скоростью. Компания Google в этом смысле один из пионеров, потому что она обладает большим опытом в том, что называется "машинное обучение". Так называемые умные алгоритмы, которые компанией используются прежде всего в поиске, но их можно применять не только в интернете, но и в автомобиле, например. Есть много других интересных решений. В Швеции был большой проект, связанный с созданием автоматического погрузчика. Швеция – большой экспортер бумаги, а склады для бумаги – это огромные ангары, в которых стоят рулоны бумаги массой в несколько тонн. Там очень высокая травмоопасность, одна из самых опасных профессий в Швеции – погрузчик бумаги. И высокие социальные гарантии, так что компании очень заинтересованы в максимальной автоматизации этого процесса. Это сейчас довольно успешно внедряется, и есть рабочие прототипы, которые выполняют задачи погрузки, выгрузки, объезда людей, которые там могут находиться. Это большая индустрия, которая появляется, потому что мы научили компьютеры справляться со сложными задачами.

– Google теперь не единственная компания, которая разрабатывает такие автомобили. Этим занимаются также Toyota и другие.

– Это очень интересный рынок по двум причинам: во-первых, открывается очень много возможностей для людей, которые не могут пользоваться автомобилями, – инвалидов, слепых, а во-вторых, в Европе предлагают схему, отличную от Google. Они предлагают строить машины, которые обменивались бы данными между собой и не только ехали, но и оптимизировали бы движение: информировали светофоры, сколько машин и с какой стороны, показывали пешеходов, а светофор корректировал бы свою работу, что снизило бы пробки, которые являются очень актуальной проблемой именно в Европе. А в Америке автономный подход.

– Я возьму на себя роль адвоката дьявола. Несмотря на все эти очевидные достижения, далеко не все там благополучно. Препятствия – понятно. Их видит и фиксирует радар, программное обеспечение Google распознает. А если на дороге яма? А если стоит полицейский и приказывает автомобилю остановиться? И стоит не на дороге, а на обочине? А если снег и дождь? А если дорога ремонтируется и там временный сигнал? Как со всем этим справляться?

– Это понятный скепсис. Никто не говорит, что это простая задача и что она в данный момент решена на 100 процентов. Но ее можно решить в обозримом будущем. И прибыль от ее решения существенно перекроет затраты на его достижение. Что нужно сделать? Все перечисленные проблемы упираются в две вещи: нужно гарантировать, что искусственный интеллект внутри машины получит достаточное количество информации, что у него нет слепых мест. Это решается увеличением количества датчиков и повышением их качества. И сейчас используются и комбинируются датчики разных типов. И вторая часть – опыт. Как и водителю нужен опыт, чтобы хорошо вести машину и все видеть на дороге и справляться с названными ситуациями. Для неопытного водителя снег или гололед – тоже большая проблема. И нам нужно научить алгоритм правильно срабатывать в этих условиях. Делается это так: мы предоставляем объем информации, учим его с помощью программного кода, прогоняем много симуляций, перебирая последствия разных решений. После достижения определенного уровня опыта мы выпускаем его на дорогу в тестовом режиме и смотрим, справляется ли он с проблемой. И если нет, то мы продолжаем его учить. То есть, как и живой водитель, он сдает экзамен.

ОЧЕВИДНОЕ–НЕВЕРОЯТНОЕ

Остров, где правят змеи

Если смотреть на Кеймада-Гранди с высоты птичьего полета, сразу видно, чем он отличается от множества других островов, расположенных у побережья Бразилии. Здесь нет отелей, а пляжи, залитые солнцем, пустынны. Все потому, что людей с Кеймада-Гранди выжили ядовитые змеи. Остров занесен в список самых опасных мест планеты, посещение его запрещено, а жители материковой Бразилии рассказывают об этом кусочке суши леденящие душу истории.

Необъявленная война

Копьеголовая змея (она же – ботропс) – исключительно быстрое, сильное и ядовитое пресмыкающееся. Яд ботропса вызывает некроз тканей, и ужаленный человек обычно погибает. Выжившие рассказывают, что в месте укуса плоть буквально отваливается кусками, а из раны хлещет кровь, которую практически невозможно остановить. Все это сопровождается сильной болью.

Ботропс обитает в Центральной и Южной Америке, но встретиться с ним в наши дни уже не так просто. Около сотни лет назад копьеголовые змеи буквально терроризировали жителей материка. Нет, они не охотились на людей специально. Но соседство с крайне ядовитыми пресмыкающимися таило в себе массу опасностей для человека. Ботропсы довольно агрессивны, и если какой-нибудь бедолага оказывался в пределах их досягаемости, шансов на спасение у него практически не было. Поэтому жители побережья объявили копьеголовым змеям войну, уничтожая пресмыкающихся, выжигая джунгли и осушая болота, где они обитали. Конечно, полностью вывести ботропсов не удалось, однако от обжитых людьми мест они теперь стараются держаться подальше, отдавая предпочтение глухим джунглям.

Лишь на Кеймада-Гранди копьеголовые змеи сумели выиграть необъявленную войну против человека. Люди несколько раз пытались обжить остров. Но все попытки потерпели фиаско. В конце концов власти Бразилии запретили доступ на остров – и десятки тысяч исключительно опасных ботропсов стали там полноправными хозяевами.

«Райский уголок»

По данным специалистов, Кеймада-Гранди раньше соединялся с материком узким перешейком. Вероятно, именно тогда на него и перебрались ботропсы. Климатические условия и уединение пришлись им по душе. Затем в результате геологических процессов перешеек опустился в море, и змеи остались на острове в полной изоляции. Законы природы никто не отменял, и ботропсы продолжали размножаться. С учетом того, что на Кеймада-Гранди нет млекопитающих, казалось бы, плотоядные змеи обречены на вымирание. Но нет, их пищей стали птицы, которые используют остров как перевалочный пункт во время сезонных миграций. Ботропсы великолепно ползают по деревьям и потому уничтожают целые стаи пернатых, решивших отдохнуть в «райском уголке» перед долгим перелетом.

Впрочем, иногда змеи и сами становятся добычей. Бакланы, прилетающие с бразильского побережья, с удовольствием лакомятся детенышами ботропсов. На взрослых рептилий не решаются нападать даже эти гигантские птицы.

В конце XIX века несколько предпринимателей из Сан-Паулу взяли концессию на колонизацию острова. Там планировалось выжечь леса, уничтожить гадов и устроить банановые плантации. Однако ботропсы имели на этот счет свое мнение. Рабочие, едва ступив на землю, были атакованы пресмыкающимися. Не спасали даже высокие сапоги – копьеголовые змеи могли нападать и с деревьев. Рабочие вынуждены были убраться с острова. Первый раунд закончился явно не в пользу человека.

Через несколько лет на острове высадилась более подготовленная партия рабочих. Теперь на них была одежда из плотной прорезиненной ткани, которая, казалось, могла защитить от змеиных укусов. Однако при подготовке «спецоперации» не был учтен фактор исключительно жаркого климата Кеймада-Гранди. У людей, не имевших возможности раздеться, от духоты просто не выдерживало сердце. Полностью выжечь остров так и не получилось – этому препятствовали осадки. В конце концов, очистив часть Кеймада-Гранди от леса, люди вновь отступили. Отчаявшись разбить там банановую плантацию, бизнесмены вернули право на владение островом государству.

Здесь не выжить!

Бразильское правительство решило воспользоваться трудами своих подданных. На очищенном от леса побережье появился маяк, подававший сигналы проходящим судам. На остров завезли смотрителя с семейством. Бедолаги продержались на Кеймада-Гранди ровно три дня. Затем маяк перестал подавать сигналы. К острову был направлен военный корабль. Моряки обнаружили, что маяк буквально кишит змеями. Трупы смотрителя и членов его семьи были обнаружены ближе к лесу. Судя по всему, дело обстояло так: десятки ботропсов проникли в здание маяка через оставленное открытым окно. Проснувшись от шипения разъяренных змей, несчастные люди бросились наутек. Возможно, им казалось, что лес станет для них укрытием. Несчастные успели пробежать лишь несколько десятков метров...

Маяк на острове есть и сейчас, но он работает в автоматическом режиме – больше желающих жить на Кеймада-Гранди не нашлось.

Много шума наделал и другой случай гибели человека на острове. Молодой рыбак попал в шторм, и его лодка была унесена далеко в море. Кое-как ему удалось выгрести к Кеймада-Гранди. Увидев на берегу банановое дерево, юноша решил утолить голод – грести до деревни было еще далеко. Тело несчастного со следами змеиных укусов и бананом, зажатым в руке, было найдено в лодке, качающейся на волнах. Вероятно, ужаленный рыбак в ужасе прыгнул в суденышко и оттолкнулся от берега, но яд не оставил ему шансов на спасение.

Так что запрет на посещение острова сделан не только ради сохранения популяции копьеголовых змей (а они ныне занесены в Красную книгу), но и для безопасности самих же людей. Выжить на острове практически невозможно. Вероятно, это понимают даже самые завзятые экстремалы – только сумасшедший рискнет высаживаться на берег, где невозможно сделать и шагу, не наступив на ядовитую и агрессивную рептилию.

Запретив доступ на остров (крайне редко исключение делается для ученых), власти Бразилии все-таки зарабатывают на нем. Кеймада-Гранди очень популярен у туристов. На остров их, конечно, не пускают, но гиды подводят лодки с отдыхающими очень близко к каменистому берегу. Люди с ужасом и восторгом рассматривают клубки змей, греющихся на солнце. По подсчетам исследователей, сейчас число ядовитых гадов составляет 5–6 особей на квадратный метр. Только представьте это – естественный серпентарий, поверхность которого буквально кишит опасными змеями!

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Як у Расіі працуецца беларусам?

Ці ўдарыў эканамічны крызіс у Расіі па беларускіх гастарбайтарах? Як ім там працуецца і жывецца? Аб гэтым карэспандэнт "Народнай Волі" пагутарыў з нашым земляком, галоўным інжынерам адной з маскоўскіх будаўнічых фірмаў ***Ігарам ВАЛЧКОМ.***

– Ігар, ці шмат зараз у вашай фірме беларускіх гастарбайтараў?

– Хапае, хоць цяпер не сезон. Іх колькасць залежыць ад таго, якія на сённяшні дзень ёсць аб'ёмы работ, таму ў гэты момант працуе 30–40 беларусаў. А ў свой час было і шэсцьдзясят.

– Чым займаецца кампанія?

– Будаўніцтвам, аздабленнем кватэр, капітальным рамонтам... Зараз, напрыклад, ставім сантэхніку ў новых дамах у Падмаскоўі. У нас прыватная кампанія, але працуем па дзяржаўных заказах. Падаем ...

... штодзень ездзіць.

– Рэжым працы які?

– Звычайны графік плюс у суботу працуем да абеду. Нядзеля – выхадны.

– Да крызісу ў Расіі гастарбайтары больш атрымлівалі?

– У расійскіх рублях – менш. Недзе 60–70 тысяч. Але ж і курс долара быў зусім іншы, таму раней атрымлівалася каля 2 тысяч долараў у месяц. Паўтары тысячы "зялёных" падсобнікі на рабоце "прынясі-падай" зараблялі. А ўвогуле, у нас больш атрымліваюць зваршчыкі і спецыялісты.

– У Беларусі расказваюць жахлівыя гісторыі ...

...

... як і ў Мінску. Сала ў Беларусі купляў за 110 тысяч, і тут такі ж кошт. Таму накупляем прадуктаў і гатуем самі, пліта ёсць. Дарэчы, на харчаванне ў месяц ідзе прыкладна 40–45 тысяч рублёў, але гэтыя выдаткі не ўваходзяць у тыя 80 тысяч, што атрымліваеш на рукі. Гэтак жа, як і выдаткі на бензін, бо за горад даводзіцца ...

... патрапіў на будоўлю, на "шабашках" пабываў. Дык "кідалава" таксама яшчэ тое! А тут я і астатнія беларусы – пад гарантыяй знаёмых. Прызвычаіліся ўжо, даўно працуем. Я, напрыклад, у Маскве з 1999 года, калі не лічыць некаторыя перапынкі ў працоўнай біяграфіі.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЧУЛІ?

Пачнуць прадаваць аўтаматы і «Грады»?

Міністэрства абароны Беларусі падтрымала прапанову аб рэалізацыі ў якасці музейных экспанатаў зброі і вайсковай тэхнікі, у тым ліку і стралковай зброі часоў апошняй вайны. Як піша «Белорусская военная газета», сёлета пройдуць тры адкрытыя выставы-продажы. Першая – у красавіку ў Бярозе, другая – у жніўні ў Новаколасаве, трэцяя – у Старых Дарогах. Іх зможа наведаць любы жадаючы. Неабходныя для набыцця рэчы дакументы будуць афармляцца на месцы. Адзначаецца, што цэны будуць «даступныя».

Дарэчы, зброя і тэхніка, якую збіраюцца прадаць, дасталася Беларусі «ў спадчыну» ад Савецкага Саюза, большасць гэтай маёмасці знаходзіцца ў практычна ідэальным стане. Гэта і пісталет ТТ, вінтоўкі Мосіна, карабін Сіманава, аўтамат «ППШ», пісталет-кулямёт Томпсана, баявыя машыны БМ-21 «Град».

Сродкі ад рэалізацыі пойдуць на патрэбы Узброеных сіл.

НЕЛЬЗЯ МОЛЧАТЬ!

Надувая идеологические щеки...

По какому учебному пособию изучают историю СССР студенты и аспиранты российских вузов?

«История советского государства» (Москва, 2014) – толстенная книга (719 с.) *«для студентов, аспирантов и преподавателей истории, а также для читателей, интересующихся отечественной историей».* Создатели огромного по объему труда (уже дважды изданного) Ш.М.Мунчаев и В.М.Устинов – заслуженные деятели науки РФ, профессора Российской экономической академии им. Г.В.Плеханова.

Книга распространяется не только в России. Видел ее и в Центральном книжном магазине Минска.

...

... полуостров Рыбачий и к тому же в аренду на 30 лет полуостров Ханко. А взамен – малозаселенная территории на севере Карелии, вдвое большая по площади. Но финны не согласились. *«Вспыхнул конфликт».*

Какой удачный глагол нашли ...

... наших союзников во время войны, в частности, помощь США по ленд-лизу. *«Удельный вес оборудования и и военной техники, полученных СССР из Америки за годы войны, по отношению к размерам продукции, произведенной на наших предприятиях, не ...*

... ракет на Кубе начался Карибский кризис, едва не приведший к мировой ядерной катастрофе. Молчание и о том, как СССР снабжал арабские страны армадами танков и прочей боевой техникой, посылал туда сотни военных советников, науськи...

... власти это не болезнь. Вранье, лицемерие – одно из условий ее существования. Обслуга такой власти создана, естественно, по образу и подобию. «Чего изволите?» – вот и вся суть этого учебного пособия.

Михаил НОРДШТЕЙН.

МУДРЫЯ СЛОВЫ

Як звяры,
Што блукаюць у пушчы,
Ад нараджэння
Ведаюць сховы свае,
Як птушкі,
Што лётаюць у паветры,
Помняць гнёзды свае,
Як рыбы,
Што плаваюць у моры і ў рэках,
Чуюць віры свае,
і як пчолы бароняць вуллі свае –
Гэтак і людзі
Да месца, дзе нарадзіліся
і ўзгадаваны ў Бозе,
Вялікую ласку маюць.

Францішак СКАРЫНА.

НА ЭКРАНАХ

Телеканал ТНТ вернулся в Беларусь

Правда, в другом формате – "ТНТ Интернэшнл".

Отличие «ТНТ Интернэшнл» от просто ТНТ в том, что российские программы будут разбавлены белорусскими проектами.

«Белтелеком» стал первым оператором в Беларуси, начавшим трансляцию данного канала на территории Беларуси. С сегодняшнего дня канал транслируется во всех базовых пакетах интерактивного телевидения ZALA в режиме тестового просмотра (канал доступен под номером 97).

Напомним, 1 июня 2011 года канал ТНТ был переведен столичным кабельным оператором МТИС в пакет цифровых программ, а затем – полностью отключен.

«ОСКАР» – 2015

«Бёрдмен» и «Ида»

В Лос-Анджелесе назвали победителей 87-й премии «Оскар».

Лучшим иностранным фильмом стала лента польского режиссера Павла Павликовского «Ида». Российский «Левиафан» Андрея Звягинцева, который сейчас с успехом идет в белорусских кинотеатрах, остался без награды.

Накануне вручения «Оскара» фаворитом у букмекеров называлась именно «Ида». «Левиафан» считался вторым главным фаворитом «Оскара».

«Ида», по словам Павла Павликовского, фильм о прощении... Польша 1960-х годов. Анна, молодая послушница, перед тем как принять обет, по совету настоятельницы едет в гости к своей тете Ванде, судье и бывшему прокурору сталинских времен. Ванда сообщает, что настоящее имя Анны – Ида Лебенштейн и что ее еврейские родители были убиты во время войны. Ида решает найти их могилы. Вместе с Вандой они едут в путешествие, которое прольет свет на их прошлое и определит их будущее.

Победителями также стали:

лучший фильм – «Бёрдмен»

лучший режиссер – Алехандро Гонсалес Иньярриту («Бёрдмен»)

лучшая мужская роль – Эдди Редмэйн («Вселенная Стивена Хокинга»)

лучшая мужская роль второго плана – Дж.К.Симмонс («Одержимость»)

лучшая женская роль – Джулианна Мур («Все еще Элис»)

лучшая женская роль второго плана – Патриция Аркетт («Отрочество»)

лучший оригинальный сценарий – «Бёрдмен»

лучший адаптированный сценарий – «Игра в имитацию»

лучший анимационный полнометражный фильм – «Город героев»

лучший иностранный фильм – «Ида» (Польша)

лучший документальный фильм – «Гражданин четыре»

лучший короткометражный документальный фильм – «Crisis hotline: Veterans press 1»

лучший короткометражный игровой фильм – «The phone call»

лучший короткометражный анимационный фильм – «Меню».

РЕГИСТРАТУРА

Очередь на МРТ – 2 месяца

По данным Минздрава Беларуси, очередь на проведение магнитно-резонансной томографии (МРТ) для стационарных пациентов не превышает трех дней, а для амбулаторных доходит до двух месяцев и более. Об этом сообщил внештатный специалист Министерства здравоохранения по лучевой диагностике и терапии Георгий Чиж.

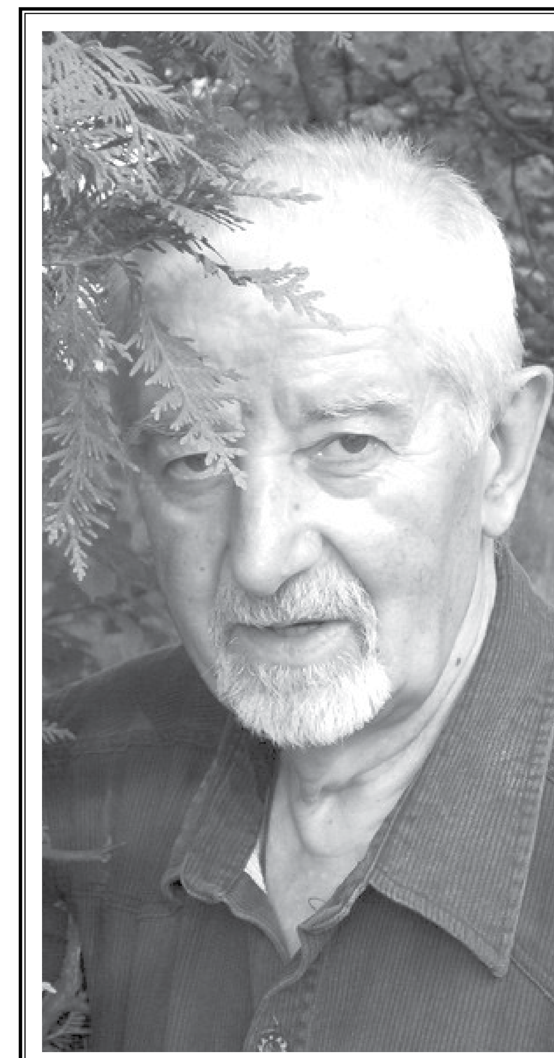
По экстренным показаниям, сообщил специалист, обеспечивается внеочередное проведение диагностики. В то же время в некоторых регионах *«очередь для амбулаторных пациентов составляет от нескольких недель до одного-двух месяцев, иногда больше». «В действующие протоколы диагностики и лечения заболеваний заложены требования проведения высокотехнологических обследований без наличия обоснованных медицинских показаний,* – пояснил Чиж. – *Это снижает доступность квалифицированной медицинской помощи».*

По его словам, с 2012 года число проведенных магнитно-резонансных томографий (МРТ) увеличилось на 42,8% и составило в 2014 году 307.250 (в 2013-м – 257.036, в 2012-м – 215.129). Количество проведенных компьютерных томографий (КТ) увеличилось более чем на 30% и составило в 2014 году 739.627 против 565.524 в 2012 году.

Чиж отметил, что МРТ является наиболее востребованным исследованием среди платных медицинских услуг.

Елена СПАСЮК.

АСОБА

Дзесяць фактаў пра Барадуліна

24 лютага народнаму паэту Беларусі Рыгору Барадуліну споўнілася б 80 гадоў. "Народная Воля" згадала дзесяць фактаў з яго біяграфіі, многія з якіх вядомыя толькі даследчыкам жыцця і творчасці класіка айчыннай літаратуры.

Хутаранін

...

Меў латышскія карані

...

Гадаваўся ў антыкамуністычным асяроддзі і не стаў піянерам

... Куліна Андрэеўна называла камісараў "камісраямі". А "Інтэрнацыянал" перайначвала наступным чынам: "Вставай, проклятьем заклейменный, весь мир голодных и рабов. Кипит наш супчик несоленый и через пять минут готов". Дзякуючы такому выхаванню Барадулін не захацеў станавіцца піянерам. Калі адбываўся запіс у гэту арганізацыю, Рыгор збег са школы. Праўда, пазней яму давялося ўступіць у камсамол, але сябрам кампартыі Барадулін так і не стаў.

Дэбютаваў пад псеўданімам Алесь Чабор

...

"Дон Жуанам не быў і донжуанскага спісу не вёў"

...

Не піў сорак гадоў

...

З гумарам быў "на ты"

...

"Мы – Цітовічавы дочкі,
Сумна ў нас праходзяць ночкі.
Родненькі Генадзь Іваныч
Хай часцей прыходзіць нанач!"

Барадулін вельмі любіў разыгрываць сваіх сяброў, асабліва – Уладзіміра Караткевіча. На хатні нумар апошняга часта тэлефанавалі незнаёмыя і запытвалі Фаму Фаміча, які працаваў на нейкай базе. ...

Чвэрць стагоддзя працаваў у "Мастацкай літаратуры"

...

Не верыў, што атрымае Нобелеўскую прэмію

...

Сустракаўся з Папам Рымскім

... Беларусі. Размова адбывалася на дзвюх мовах: па-беларуску і па-польску. "Праўда, я чуў яго голас, як у сне, паколькі ўсё яшчэ не верыў, што бачу Папу Рымскага... – прызнаваўся ў інтэрв'ю Барадулін. – Ён падарыў мне невялікую скрыначку са сваёй манаграмай, у якой былі пацеркі..." Свае ўражанні ад вандроўкі народны паэт сфармуляваў лаканічна: "Нібы ў філіяле раю пабываў!".

Максім ПЛОТНІКАЎ.

АПАВЯДАННЕ

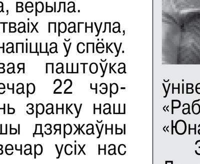
Алена ВАСІЛЕВІЧ

Ты пайшоў насустрач вайне

Памяці Івана Яфімавіча Лазоўскага

...

ДАСЬЕ «НАРОДНАЙ ВОЛІ»

Алена ВАСІЛЕВІЧ нарадзілася ў 1922 годзе ў засценку Даманшчына (цяпер вёска Ліпнікі Слуцкага раёна Мінскай вобласці) у сям'і ляснога аб'ездчыка. Засталася без бацькоў на восьмым годзе жыцця і выхоўвалася ў сваякоў. Скончыла Слуцкае педвучылішча, літаратурны факультэт Рагачоўскага настаўніцкага інстытута. У час Вялікай Айчыннай вайны працавала бібліятэкарам у шпіталі, пісарам страявой часці, начальнікам бібліятэкі. У 1946 г. скончыла філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Працавала загадчыкам аддзела культуры часопіса «Работніца і сялянка», у выдавецтвах «Мастацкая літаратура» і «Юнацтва".

Заслужаны работнік культуры Беларускай ССР (1977). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР (1976) за тэтралогію «Пачакай, затрымайся...». Аўтар кніжак апавяданняў, аповесцяў, эцюдаў, эсэ, нататкаў.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Што звязвала Коласа і Блока?

Літаратурны музей Якуба Коласа распачынае новы літаратурны праект. **24 лютага 2015 года а 16-й гадзіне** музей запрашае на літаратурна-музычны вечар **"О доблестях, о подвигах, о славе... А.Блок"**, які распачне новы праект "Якуб Колас і паэты сярэбранага веку". На працягу 2015 года ў Доме Коласа будуць гучаць вершы А.Блока, С.Гарадзецкага, М.Гумілёва, А.Ахматавай, О.Мандэльштама, М.Цвятаевай, С.Ясеніна, У.Маякоўскага і іншых знакамітых паэтаў, якія ў гэты перыяд напісалі свае лепшыя творы.

Госці вечара даведаюцца пра гісторыю сяброўства паэта, перакладчыка, крытыка, мастака С.Гарадзецкага і народнага паэта Беларусі Якуба Коласа, пра цесныя стасункі С.Гарадзецкага і А.Блока, дзякуючы якому С.Гарадзецкі і захапіўся паэзіяй. У вечары таксама возьме ўдзел дырэктар Музея-кватэры А.Блока ў Санкт-Пецярбургу Лідзія Пушкарова, якая распавядзе пра пецярбургскую кватэру паэта, а таксама пра той перыяд у жыцці А.Блока, які ён правёў на Беларусі, воляю лёсу апынуўшыся тут у цяжкія ваенныя гады.

САД И ОГОРОД

Каждому овощу свой срок

Февраль светом и солнцем не изобилует, поэтому на вопрос, что и когда сеять в этом месяце, ответ может быть один: только то, что нельзя посеять позже.

Это в первую очередь растения с довольно длительным периодом вегетации, чтобы они успели вызреть за наше короткое лето. Например, земляника, рассада которой растет очень долго, а также растения, вегетацию которых мы по каким-то причинам хотим ускорить.

Семена поздних сортов помидоров (индотерминантные), которые не прекращают своего роста и растут, как лианы, лучше высевать в конце февраля — начале марта. Что касается детерминантных сортов (очень ранних), то их рекомендуют высевать в конце марта – начале апреля. Только тогда они дадут максимальный урожай. А между этими полюсами есть полудетерминантные. Поэтому при определении времени посева надо учитывать сорт.

С середины февраля при наличии дополнительной подсветки многие приступают к выращиванию рассады баклажанов, перцев, помидоров, сельдерея, салата для пленочных теплиц. Если нет возможности выращивать рассаду с искусственным освещением, то торопиться не стоит. При недостаточном естественном освещении рассада будет вытягиваться и вырастет хилой. Поэтому посев следует отложить как минимум до конца февраля.

ЗНАЁМЦЕСЯ!

Марафонка

Вы спрабавалі калі-небудзь прабегчы 42 кіламетры і атрымаць ад гэтага задавальненне? Паспрабуйце. Для беларускай спартсменкі Аляксандры ДУЛІБА марафон – гэта і работа, і асалода, і стыль жыцця.

Перамога на марафоне ў Лос-Анджэлесе ў 2013 годзе, "серабро" ў Таронта-2014, пастаянныя рэкорды краіны... Вось няпоўны заліковы спіс ўраджэнкі Аршанскага раёна, якая зараз жыве і трэніруецца ў Кіеве.

Сёння **Аляксандра ДУЛІБА** – госць "Народнай Волі".

– Саша, як людзі становяцца марафонцамі?

– Трэба бегаць, бегаць, бегаць... Пачынаць з дыстанцый 1000 ці 1500 метраў. Затым павялічваць іх. Усё павінна адбывацца паступова.

– Вы з чаго пачыналі?

– Яшчэ ў сярэдняй школе ў Бабінічах захаплялася лыжамі, ва ўніверсітэце перайшла на бег. Так усё паціху і закруцілася. У рэшце рэшт і прыйшла да таго, чым зараз займаюся і чым проста захапляюся.

– У дзяцінстве, юнацтвеназіраліся нейкія задаткі марафонца?

– Была, як у нас кажуць, агульная вынослівасць, што для марафону вельмі неабходна. Мне вельмі падабалася бегаць, я заўсёды марыла займацца лёгкай атлетыкай.

– Не выключаю, што некаторыя скажуць: бегчы 42 кіламетры – гэта самакатаванне...

– Што тычыцца "самакатавання", то гэта чыста эмацыянальнае выказванне. Марафон – не так і складана, як падаецца, калі ты добра падрыхтаваўся. Цяжэй за ўсё знайсці ў сабе сілы на апошніх 5–7 кіламетрах. А вось вытрымаць тры месяцы падрыхтоўкі да спаборніцтваў!.. – тут і праўда самакатаванне.

– Чаму?

– Таму што гэта неверагодна цяжкая праца. У тыдзень даводзіцца прабягаць па 200 кіламетраў. І так на працягу трох месяцаў. Плюс скачкі, бег у гару, спецыяльныя практыкаванні...

– У супермарафонах, дзе дыстанцыя можа складаць і 100 кіламетраў, бралі ўдзел?

– Пакуль не спрабавала, я аматар класічнага марафону. Дарэчы, прафесійны марафонец можа бегчы на высокі вынік максімум два разы ў год. Пасля кожнага спаборніцтва арганізм патрабуе працяглага аднаўлення і падрыхтоўкі да новага старту.

– Я ведаю, што некаторыя і ў 90 гадоў бегаюць марафонскія дыстанцыі. Такія нагрузкі нармальныя для чалавечага арганізма?

– А чаму не, калі здароўе дазваляе? Я наогул ні дня не магу пражыць без таго, каб не прабегчыся. Гэта як хвароба! Калі не прабег хоць раз на дзень, пачынае ламаць косці, круціць мышцы. Пасля буйных спаборніцтваў, напрыклад, можна зрабіць невялічкі перапынак у трэніроўках, але мне ўжо на наступны дзень хочацца прабегчы, каб цела сябе добра адчувала.

– 42 кіламетры дыстанцыі. Як вы размяркоўваеце сілы?

– Ёсць трэнерскія напрацоўкі, існуе пэўны графік бегу. Кожны кіламетр кантралюю хуткасць. І часцей за ўсё атрымліваецца так, што я бягу адна, бо мне не падыходзіць хуткасць іншых спартсменак і іх графік бегу. Ідэальны марафон – калі ты можаш дабавіць на другой палове дыстанцыі і прабегчы яе хутчэй, чым першую.

– Дзе знаходзіце сілы на апошніх кіламетрах?

– Калі на фінішы ўваходзіш у азарт, то там усё атрымліваецца аўтаматычна.

– Вы бяжыце прыкладна 2 гадзіны і 20 хвілін. Аб чым думаеце ўвесь гэты час? Можа быць, абдумваеце апошнюю прачытаную кнігу ці ўспамінаеце нейкія падзеі жыцця?

– Ведаеце, пакуль не пачала займацца марафонам, я таксама задавалася гэтым пытаннем, але ўсё аказалася куды больш празаічна. Падчас старту перш-наперш пралічваеш час, кіламетры, свой бег па дыстанцыі. Калі ўжо зусім цяжка даводзіцца, то думаю пра тых, каму яшчэ складаней. А як тыя ж паралімпійцы бегаюць марафоны? Здараецца, што магу заспяваць на дыстанцыі. У галаве, натуральна, а то саперніцы не так зразумелі б.

– Напэўна, на дыеце сядзіце, калі рыхтуецеся да спаборніцтваў? Усе марафонцы хударлявыя...

– Якая дыета, калі я зараз чырвоны боршч вару? *(Смяецца.)* Калі сур'ёзна, то падчас трэніровак і на самай справе не магу сабе дазволіць такую раскошу, як, напрыклад, шакалад ці салату з маянэзам. І нават пасля марафону гэта, па вялікім рахунку, недапушчальна, бо ведаю, якія будуць наступствы для маёй печані. Калі на трэніроўках пачынаюць балець бакі, тады пачынаеш разумець, як трэба правільна харчавацца.

Таму абмежаванні ёсць. Але я ем мяса (акрамя свініны), рыбу... Здараецца, на святы наступаю на горла ўласнай песні і гатую торцік. Хочацца ж таксама...

– Дарэчы, ці можна падсілкавацца падчас марафону?

– На дыстанцыі ёсць пункты харчавання, але не думаю, што нехта са спартсменаў-прафесіяналаў будзе спыняцца, каб "перакусіць". А ўвогуле, на марафонах высокага ўзроўню мы рыхтуем сваё харчаванне, якое знаходзіцца ў васьмі бутэлечках. Яны стаяць праз кожныя пяць кіламетраў. Можаш туды морсу наліць ці простай вады...

– Марафон – гэта сёння ваша работа?

– Не толькі работа, але і лад жыцця. Бо чалавек, які працуе, можа пайсці, напрыклад, у адпачынак, у яго ёсць два выхадныя на тыдзень. Я такога дазволіць сабе не магу.

– Колькі зарабляюць марафонцы, калі не сакрэт? А то мы больш ведаем пра заробкі футбалістаў, тэнісістаў...

– Ёсць прэміяльныя за спаборніцтвы, і там усё залежыць ад месца, якое заняў. За 10-е месца даюць прыкладна 5–10 тысяч долараў. За першае куды больш. У астатнім даводзіцца нейкім чынам самой зарабляць грошы, каб укладваць іх у падрыхтоўку. Я сама аплачваю зборы, паездкі, трэніроўкі і сама адказваю за вынік.

– Спонсары дапамагаюць?

– Ёсць кантракт з фірмай Nike, яна апранае і абувае мяне, што называецца, з ног да галавы. Больш нічога не атрымліваю.

– У красавіку пройдзе чарговы Бостанскі марафон. Рыхтуецеся да яго?

– Безумоўна, хоць у мінулым годзе, калі я прабегла Бостан, нягледзячы на тое, што ўстанавіла тады свой лепшы асабісты вынік, сказала трэнеру: "Нагі маёй больш тут не будзе". Там вельмі спецыфічная і складаная траса. Напэўна, самы складаны з усіх марафонаў, якія былі ў маім жыцці. Але так атрымалася, што зноў рыхтуюся да яго.

– Саша, колькі вы ўжо жывяце ў Кіеве?

– Трэці год. Трэніруюся пад кіраўніцтвам цудоўнага спецыяліста Ігара Мікалаевіча Осьмака. Мне патрэбны быў прафесійны трэнер, і я яго знайшла. Не проста было патрапіць ў групу, але ўсё атрымалася. Праўда, давялося пераехаць у Кіеў, дзе зараз і жыву. Не будзеш жа па скайпе слухаць трэнерскія парады.

– На радзіму прыязджаеце?

– На жаль, вельмі рэдка. Можа быць, раз у паўгода. Не так даўно наведала бацькоў. У асноўным вольны час з'яўляецца пасля марафонаў. Можна з'ездзіць на мора ці яшчэ кудысьці. А затым усё пачынаецца па новым крузе – трэніроўкі, падрыхтоўка...

– Як вам Кіеў, Украіна?

– Першы час было крыху нязвыкла. Не разумела, як людзі ў той жа ўкраінскай сталіцы могуць столькі часу праводзіць у аўтамабільных "пробках", як там можна ўсюды паспяваць... Але зараз прызвычаілася.

– Ці адчуваецца ва ўкраінскай сталіцы подых вайны?

– Безумоўна. Усе ж цудоўна разумеюць, што адбываецца на ўсходзе краіны. Нельга заплюшчыць вочы і сказаць: "У Кіеве ўсё цудоўна, бо тут не страляюць".

– Вы глядзіце расійскае тэлебачанне?

– Не гляджу, мне хапае інфармацыі ў інтэрнэце. І хапае таго, што чую ў Беларусі, калі прыязджаю дадому.

– Аб чым вы сёння марыце?

– У спорце – дасягнуць новых вышынь, хоць і не стаўлю мэтай стаць той жа алімпійскай чэмпіёнкай. Хачу больш бегаць, атрымліваць задавальненне ад таго, чым займаюся. Мне падабаецца такое жыццё, і мая мара – заставацца ў ім. Хочацца таксама мець сям'ю, дзетак і, самае галоўнае, міру на зямлі. Калі бачыш, як сёння ва Украіне гінуць людзі, думаеш: "Божа, якія дробязныя ў цябе праблемы!.." Лад і спакой у доме – гэта вялізнае шчасце, якое, напэўна, не ўсе да канца разумеюць...

Алесь СІВЫ.

ЗА КУЛІСАМІ

Алена Варабей моцна трымаецца за сям'ю

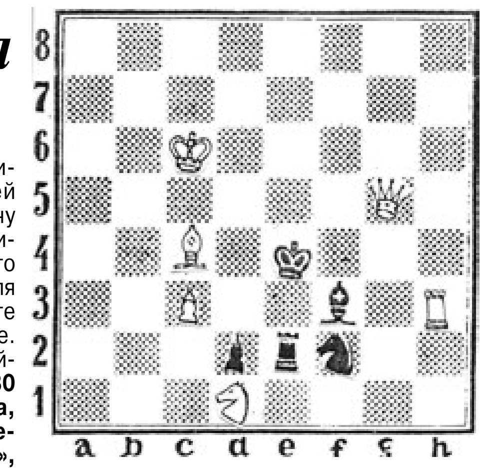
Заслужаная артыстка Расіі і ўраджэнка Брэста Алена Варабей днямі выступала ў родным горадзе. Гумарыстычны канцэрт прайшоў пры поўным аншлагу. А пасля выступлення, размаўляючы з мясцовымі журналістамі, Алена прызналася, што нядаўна перавезла з Брэста ў Маскву сваіх бацькоў.

«Я заўсёды памятаю, дзе нарадзілася, у якой школе вучылася, якое атрымала выхаванне, – шчыра расказала актрыса. – У родным горадзе да мяне павышаны інтарэс. І я, бываючы тут, скурай адчуваю кожную вуліцу Брэста...

Нядаўна я забрала бацькоў у Маскву. Я, як і ўсе артысты, чалавек цыганскай групы крыві: гастролі, канцэрты, пераезды... Бацькі дапамагаюць мне прыглядаць за домам і выхоўваць дачку. А я ў сваю чаргу падтрымліваю іх і аплачваю вучобу сваёй дачкі Соф'і. У нас дружная сям'я, і мы моцна трымаемся адзін аднаго».

ШАХМАТЫ

Задача Сэмюэля Ллойда

Предлагаем вниманию читателей двухходовую задачу выдающегося американского шахматного композитора Сэмюэля Ллойда. Попробуйте найти ее решение. Свои ответы присылайте по адресу: **220030 Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты «Народная Воля», «Шахматы».**

Сверьте ответы

Задача Н.Нарутя: 1.Фе6! 1...Kpd3 2.о-о-ох, 1...cb 2.Фс4х. Наши читатели нашли в задаче побочное решение: 1.Фb5 cb 2.Фс4х.

Композиция Я.Каменецкого: 1.Лd1! Цугцванг. 1...Лb1 2.Cd4x, 1...Л:b5 2.Cb4x, 1...Л:c3 2.K:c3x, 1...Л:a3 2.Ka3x, 1...Лc6 2.Лd5x.

Задача В.Марченко: 1.Kpe6! Цугцванг. 1...ab 2.Фd4x, 1...cb 2.Фс7х, 1...b6 2.Фg5x, 1...Kp:b5 2.Ф:a5x.

Миниатюра Н.Бельчикова: 1.Фс7! 1...Kp:h4 2.Ce7x, 1...Kf4 2.Фd8x.

Композиция Л.Куббеля: 1.Ke3! Угроза 2.Фg5x 1...Ke6 2.Фе5х, 1...Kf5 2.Kd5x, 1...K:f3 2.Kg2x.

Задача М.Кошеля: 1.Ле4! Угроза 2.Ле5х 1...Cc6 2.Фf5x, 1...Kc5 2.Ф:c5x, 1...f6 2.Фе6х 1...Л:b3 2.Лd4x.

Ответы на композиции прислали тт.Костючик (Брест), Колодко (Жодино), Волчек, Трус (Молодечно), Михнюк, Литвинов, Кондратович, Похилько, Костюк (Минск).

Шахматная элита

В рейтинг-листе Международной шахматной федерации особо выделены 100 сильнейших гроссмейстеров. Элитный список возглавляет чемпион мира 24-летний норвежец Магнус Карлсен – 2862. На второй позиции Фабиано Каруана (Италия) – 2820. Интересно, что оба лидера из стран, где никогда не было шахматистов мирового класса. В первую двадцатку также входят: 3.Александр Грищук (Россия) – 2810, 4.экс-чемпион мира Веселин Топалов (Болгария) – 2800, 5.экс-чемпион мира Вишванатан Ананд (Индия) – 2797, гроссмейстеры 6.Левон Аронян (Армения) – 2797, 7.Аниш Гири (Нидерланды) – 2784, 8.экс-чемпион мира Владимир Крамник (Россия) – 2783, 9.Хикару Накамура (США) – 2776, 10.филиппинец Весли Со, сейчас представляющий США, – 2762, 11.Сергей Карякин (Россия) – 2760, 12.Шахриар Мамедьяров (Азербайджан) – 2759, 13.Максим Вашье-Лаграв (Франция) – 2757, наш бывший земляк Борис Гельфанд (Израиль) – 2747, 15.Радослав Войташек (Польша) – 2744, 16.Петр Свидлер (Россия) – 2739, 17.Майкл Адамс (Англия) – 2738, 18.Дмитрий Андрейкин (Россия) – 2737, 19.Никита Витюгов (Россия) – 2735, 20.Теймур Раджабов (Азербайджан) – 2734.

В элитный список входит и белорусский гроссмейстер Сергей Жигалко. С рейтингом 2681 он занимает 59-е место. В сильнейшую сотню входят и две шахматистки: легендарная Юдит Полгар (Венгрия) – 2675, 67-е место, и действующая чемпионка мира 20-летняя китаянка Хоу Ифань – 2673, 70-е место.

ВЕК ЖИВИ, ВЕК УЧИСЬ

Интересные факты о сахаре

Оказывается, сахар можно использовать, не только добавляя его в чай или кофе. Конечно, скажете вы, из него можно делать домашний алкоголь, и будете не правы. В этой подборке вы узнаете о необычных свойствах сахара, которые можно использовать в бытовых условиях.

Сахар + уксус = долгий срок жизни цветов.

Добавьте в воду в вазе пару столовых ложек обоих ингридиентов, чтобы улучшить состояние стеблей и препятствовать размножению вредных бактерий.

Сахар + любое масло = прекрасный способ, чтобы смыть смазку с рук.

Эта смесь и вода подействуют лучше любого мыла.

Сахар + косметическое масло = отличный скраб для кожи.

Помассируйте тело смесью аромамасел и сахара – долго потом еще будете наслаждаться нежной кожей.

Сахар + помада = она продержится на губах дольше.

Посыпьте только что покрашенные губы сахаром, слегка оближите их – и убедитесь в этом сами.

Сахар пригодится в ситуации с помадой еще и в том случае, если она никак не хочет ровно ложиться: смешайте сахар с оливковым маслом, нанесите на губы, подождите секунд 30, после чего смойте и наносите помаду. Получится идеально.

Сахар отлично поглощает запахи и цвет, так что воспользуйтесь им в следующий раз, когда будете чистить кофемолку или мельницу для специй.

Ложка с сахаром на языке поможет убрать боль от ожога горячей пищей.

Кроме того, сахар – отличный пятновыводитель: намочите пятно, посыпьте сахаром и оставьте на час-другой. Будете удивлены результатом.

Сахар обладает бактерицидными свойствами, убивает микробы, мешающие заживлению ран. Повязка с сахаром впитывает влагу, что не дает бактериям размножаться.

После приема острой пищи не спешите запивать ее молоком или заедать льдом – ложка сахара справится с раздражением слизистой оболочки желудка куда быстрее и успешнее.

НА ЗДОРОВЬЕ!

Ягоды, которые помогут вам бороться с простудами

Брусника, калина, клюква, рябина, шиповник – настоящая сокровищница витаминов, микроэлементов и полезных веществ. В период зимних холодов они укрепят организм, поддержат иммунитет и помогут бороться с простудами.

Шиповник

Шиповник легко сохранить, засушив его. Сушеные плоды по содержанию витаминов и полезных веществ не отличаются от свежих. Из шиповника можно приготовить вкусные и полезные витаминные напитки – чаи, настои, отвары.

Кисель из шиповника

Плоды шиповника (можно использовать сушеные) – 50–100 г, вода – 1 л, крахмал – 10–15 г, сахар по вкусу.

Плоды шиповника переложите в эмалированную кастрюлю, залейте горячей водой, накройте и оставьте на три часа. Переставьте настой с ягодами на плиту, разомните ягоды и варите 10–15 минут. Вновь хорошо разомните ягоды и процедите отвар через двойной слой марли. Процеженный отвар верните на плиту, добавьте сахар по вкусу и нагревайте все до полного растворения сахара. Немного горячего отвара добавьте к крахмалу и хорошо перемешайте, он должен полностью раствориться. Перелейте крахмал в кастрюлю и, помешивая, заварите кисель. Как только кисель загустеет, снимите его с огня и остудите.

Клюква

Клюква в сахарной пудре

Клюква – 300 г, сахарная пудра – 300 г, яйцо – 1 шт.

Ягоды клюквы промойте, откиньте на сито и обсушите бумажными полотенцами. Удалите раздавленные и помятые ягоды, если такие есть. Разбейте яйцо и отделите белок от желтка (желток нам не понадобится). Взбейте белок венчиком, добавьте к белку клюкву и перемешайте. Откиньте ягоды на сито, чтобы стек лишний белок. Обваляйте ягоды в сахарной пудре и подавайте.

Клюквенный сбитень

Клюква – 1 стакан, вода – 1 л, мед – 2–3 ст. ложки, корица – 1 палочка, гвоздика – 2–3 бутончика, мускатный орех, кардамон.

Ягоды клюквы промойте и бланшируйте несколько минут в литре кипящей воды. Откиньте на сито, чтобы вода стекла. Переложите ягоды в эмалированную кастрюлю и разомните деревянной толкушкой. Влейте один литр холодной воды, добавьте специи и доведите до кипения. Варите пять минут на небольшом огне. Процедите горячим и добавьте мед, перемешайте до полного растворения меда. Оставьте настояться. Подавайте сбитень горячим или охлажденным.

Рябина

Рябину собирают после первых морозов. Именно в это время ягоды теряют свою терпкость и становятся сладкими. Из рябины готовят наливки и настойки, а также варенья и морсы, добавляют в сладкую выпечку.

Пастила из рябины

Рябина – 1 кг, сахар – 1 кг, вода – 1 стакан.

Ягоды рябины промойте и обсушите. Пересыпьте рябину в огнеупорную форму, долейте воды, немного разомните ягоды ложкой и поставьте в духовку. Готовьте рябину при 100–120 С, периодически помешивая, пока она не размягчится. Достаньте форму из духовки, пересыпьте рябину в блендер и измельчите, затем протрите через сито. Рябиновое пюре переложите в кастрюлю с толстым дном, добавьте сахар и уваривайте на небольшом огне, пока масса не станет густой.

Застелите противень пергаментом или силиконовым ковриком, переложите на него рябиновую массу и разровняйте лопаткой, чтобы слой был тонким. Подсушивайте пастилу несколько дней в теплом сухом помещении. Готовую пастилу храните в картонных коробках, пересыпав сахарной пудрой.

Калина

Калину, как и рябину, лучше собирать после первых заморозков. Однако если вам попались горькие ягоды, бланшируйте их несколько минут в кипящей воде, и горечь уйдет.

Пирог с калиной и яблоками

Для теста: яйца – 4 шт., сахар – 180 г, мука – 150–200 г, сметана – 100 г, разрыхлитель теста – 1 ч. ложка.

Для начинки: калина – 150 г, яблоки – 2 шт., сахар – 100 граммов.

Калину промойте и обсушите. Из яблок удалите сердцевину и нарежьте их мелкими кубиками. Смешайте в миске калину с яблоками, засыпьте сахаром и перемешайте.

Яйца хорошо взбейте. Продолжая взбивать, понемногу подсыпайте сахар. Добавьте сметану и перемешайте. Муку смешайте с разрыхлителем и введите в тесто, аккуратно перемешивая лопаткой.

Духовку разогрейте до 180°С. Форму смажьте маслом, вылейте в нее половину теста. Сверху выложите начинку из калины и яблок, залейте оставшимся тестом. Выпекайте до готовности (примерно 20–30 минут). Готовность пирога проверьте зубочисткой – она должна выйти из теста сухой.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286609, 3286906
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 15015

Падпісныя індэксы: **63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,** **632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.**

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 23.02.2015 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25360 экз. Заказ №516.